

DIREKTIVA (EU) 2016/801 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 11. maja 2016****o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušku au pair****(prenovitev)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti točk (a) in (b) člena 79(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktivi Sveta 2004/114/ES ⁽⁴⁾ in 2005/71/ES ⁽⁵⁾ je treba bistveno spremeniti. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeni direktivi prenoviti.
- (2) Ta direktiva bi morala ustrezati potrebi, opredeljeni v poročilih o izvajanju direktiv 2004/114/ES in 2005/71/ES, da bi odpravili ugotovljene pomanjkljivosti, zagotovili večjo preglednost in pravno varnost ter ponudili skladen pravni okvir za različne kategorije državljanov tretjih držav, ki prihajajo v Unijo. Zato bi bilo treba v enotnem instrumentu poenostaviti in posodobiti veljavne določbe v zvezi s temi kategorijami. Kljub razlikam med kategorijami, zajetimi s to direktivo, imajo tudi številne skupne značilnosti, zaradi katerih jih je mogoče obravnavati v skupnem pravnem okviru na ravni Unije.
- (3) Ta direktiva bi morala prispevati k cilju Stockholmskega programa, da se uskladi nacionalna zakonodaja o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav. Priseljevanje iz držav zunaj Unije je eden od virov visoko usposobljene delovne sile, čedalje več pa je povpraševanja zlasti po študentih in raziskovalcih. Ti imajo pomembno vlogo pri oblikovanju človeškega kapitala, ključnega za Unijo, ter pri zagotavljanju pametne, trajnostne in vključujoče rasti ter tako prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020.
- (4) V poročilih o izvajanju direktiv 2004/114/ES in 2005/71/ES so bile ugotovljene določene pomanjkljivosti, zlasti v zvezi s pogoji za sprejem, pravicami, postopkovnimi jamstvi, dostopom študentov do trga dela med njihovim študijem in določbami o mobilnosti znotraj EU. Poleg tega je bilo ocenjeno, da so potrebne posebne izboljšave v zvezi z izbirnimi kategorijami državljanov tretjih držav. V nadaljnjih obširnejših posvetovanjih je bila tudi izpostavljena potreba po boljših zaposlitvenih možnostih za raziskovalce in študente ter boljši zaščiti varušku au pair, ki niso zajete v direktivah 2004/114/ES in 2005/71/ES.

⁽¹⁾ UL C 341, 21.11.2013, str. 50.⁽²⁾ UL C 114, 15.4.2014, str. 42.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 25. februarja 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta v prvi obravnavi z dne 10. marca 2016 (še ni objavljena v Uradnem listu).⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2004/114/ES z dne 13. decembra 2004 o pogojih za sprejem državljanov tretjih držav za namene študija, izmenjav učencev, neplačanega usposabljanja ali prostovoljnega dela (UL L 375, 23.12.2004, str. 12).⁽⁵⁾ Direktiva Sveta 2005/71/ES z dne 12. oktobra 2005 o posebnem postopku za dovolitev vstopa državljanom tretjih držav za namene znanstvenega raziskovanja (UL L 289, 3.11.2005, str. 15).

- (5) Za postopno vzpostavitev področja svobode, varnosti in pravice Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa ukrepe, ki jih je treba sprejeti na področju azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav.
- (6) Cilj te direktive bi moral biti tudi spodbujanje stikov med ljudmi in mobilnosti kot pomembnih elementov zunanje politike Unije, zlasti kar zadeva države evropske sosedске politike ali strateške partnerje Unije. Direktiva bi morala omogočiti boljši prispevek h Globalnemu pristopu k vprašanju migracij in mobilnosti ter njegovim partnerstvom za mobilnost, ki nudijo oprijemljiv okvir za dialog in sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami, vključno z omogočanjem in organizacijo zakonitega preseljevanja.
- (7) Za namene te direktive bi moralo preseljevanje spodbujati ustvarjanje in pridobivanje znanja in spretnosti. Preseljevanje je oblika vzajemnega bogatenja za zadevne migrante, njihovo državo izvora in zadevno državo članico, hkrati pa izboljšuje kulturne povezave in bogati kulturno raznolikost.
- (8) Ta direktiva bi morala promovirati Unijo kot privlačen prostor za raziskovanje in inovacije ter omogočiti njen napredek v globalni tekmi za nadarjene, s čimer bi povečali splošno konkurenčnost in stopnjo rasti Unije, obenem pa bi ustvarjali nova delovna mesta, ki bi več prispevala k rasti BDP. Odprtje Unije za državljane tretjih držav, ki se lahko sprejmejo za namen raziskovanja, je tudi del vodilne pobude „Unija inovacij“. Poleg tega je bila vzpostavitev odprtega trga dela za raziskovalce Unije in za raziskovalce iz tretjih držav potrjena kot ključni cilj evropskega raziskovalnega prostora, tj. enotnega območja, v katerem prosto krožijo raziskovalci, znanost in tehnologija.
- (9) Primerno je, da se sprejem državljanov tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem za namen izvajanja raziskovalne dejavnosti, olajša s postopkom za sprejem, ki ni odvisen od pravnega razmerja med njimi in gostujočo raziskovalno organizacijo, ter z ukinitvijo zahteve, da morajo imeti poleg dovoljenja za vstop in prebivanje tudi delovno dovoljenje. Ta postopek bi moral temeljiti na sodelovanju med raziskovalnimi organizacijami in organi za priseljevanje v državah članicah. Raziskovalnim organizacijam bi moral dati glavno vlogo pri postopku za sprejem, kar naj bi olajšalo in pospešilo vstop državljanov tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem za namen izvajanja raziskovalne dejavnosti v Uniji, hkrati pa bi države članice ohranile pristojnosti v zvezi s politiko priseljevanja. Raziskovalne organizacije, ki bi jih države članice morale imeti možnost vnaprej odobriti, bi morale smeti z državljani tretjih držav podpisati sporazum o gostovanju ali pogodbo za namen izvajanja raziskovalne dejavnosti. Države članice bi morale izdati dovoljenje na podlagi sporazuma o gostovanju ali pogodbe, če so izpolnjeni pogoji za vstop in prebivanje.
- (10) Ker prizadevanja, da bi dosegli cilj investiranja 3 % BDP v raziskovanje, zadevajo predvsem zasebni sektor, bi bilo treba ta sektor spodbujati, naj, kadar je primerno, v prihodnjih letih pridobi večje število raziskovalcev.
- (11) Da bi Unija postala privlačnejša za državljane tretjih držav, ki želijo izvajati raziskovalno dejavnost v Uniji, bi bilo treba njihovim družinskim članom, kakor so opredeljeni v Direktivi Sveta 2003/86/ES⁽¹⁾, dovoliti, da se jim pridružijo ter koristno uporabijo določbe o mobilnosti znotraj EU. Ti družinski člani bi morali imeti dostop do trga dela v prvi državi članici in, v primeru dolgoročne mobilnosti, v drugih državah članicah, razen v izjemnih primerih, kot so izredno visoke stopnje brezposelnosti, ko bi morale države članice ohraniti možnost, da se prepričajo, da delovnega mesta ni mogoče zapolniti z domačo delovno silo v obdobju, ki ne presega 12 mesecev. Z izjemo odstopanj, določenih v tej direktivi, bi se morale uporabljati vse določbe Direktive 2003/86/ES, vključno z razlogi za zavrnitev ali odvzem ali zavrnitev podaljšanja. Zato bi moralo biti možno, da se družinskim članom odvzame dovoljenje za prebivanje ali se zavrne njegovo podaljšanje, če se izteče dovoljenje raziskovalca, ki ga spremljajo, in sami nimajo nobene samostojne pravice do prebivanja.
- (12) Za namene te direktive bi bilo treba države članice, kadar je primerno, spodbujati, naj kandidate za doktorski študij obravnavajo kot raziskovalce.
- (13) Izvajanje te direktive ne bi smelo spodbujati bega možganov iz nastajajočih držav ali držav v razvoju. Ukrepe za pomoč raziskovalcem pri ponovni integraciji v njihovih državah izvora bi bilo treba sprejemati v sodelovanju z državami izvora, da bi tako oblikovali celovito migracijsko politiko.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL L 251, 3.10.2003, str. 12).

- (14) Za promoviranje celotne Evrope kot svetovnega centra odličnosti za študij in usposabljanje bi bilo treba izboljšati in poenostaviti pogoje za vstop in prebivanje tistih, ki želijo priti v Unijo za te namene. To je v skladu s cilji programa za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov, zlasti v okviru internacionalizacije evropskega visokošolskega izobraževanja. Del tega je usklajevanje zadevnih nacionalnih zakonodaj držav članic. V povezavi s tem in v skladu s sklepi Sveta o posodobitvi visokega šolstva ⁽¹⁾ izraz „visoko šolstvo“ zajema vse zavode terciarnega izobraževanja, ki lahko med drugim vključujejo univerze, univerze uporabnih znanosti, tehnološke inštitute, „grandes écoles“, poslovne šole, šole za elektrotehniko in strojništvo, univerzitetne študije informacijske tehnologije, tehniške visoke šole, poklicne šole, politehnike in akademije.
- (15) Razširitev in poglobitev bolonjskega procesa, ki se je začel s skupno bolonjsko deklaracijo evropskih ministrov za izobraževanje z dne 19. junija 1999, sta omogočila bolj primerljive, dopolnjujoče in koherentne sisteme visokošolskega izobraževanja ne samo v sodelujočih državah članicah, ampak tudi v drugih državah. Države članice so namreč spodbudile mobilnost študentov, visokošolski zavodi pa so jo vključili v svoje učne načrte. To se mora odražati v primernejših določbah o mobilnosti študentov znotraj EU. Oblikovanje privlačnega in konkurenčnega evropskega visokošolskega izobraževanja je eden od ciljev bolonjske deklaracije. Bolonjski proces je omogočil vzpostavitev evropskega visokošolskega prostora. Zaradi strukture študija v treh ciklih z enostavno čitljivimi programi in stopnjami izobrazbe ter uvedbe okvirov kvalifikacij se vedno več državljanov tretjih držav odloča za študij v Evropi.
- (16) Trajanje in druge pogoje pripravljanih tečajev za študente, ki jih zajema ta direktiva, bi morale določiti države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom.
- (17) Dokazilo, da je državljan tretje države sprejet na visokošolski zavod, je lahko med drugim tudi v obliki pisma ali potrdila, ki potrjuje njegov vpis.
- (18) Državljan tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem kot pripravniki, bi morali predložiti dokaz o stopnji visokošolske izobrazbe, pridobljeni v dveh letih pred datumom njihove prošnje, ali dokaz o vključitvi v študijski program v tretji državi, ki omogoča pridobitev stopnje visokošolske izobrazbe. Predložiti bi morali tudi sporazum o opravljanju pripravništva, ki vsebuje opis programa opravljanja pripravništva, njegovih izobraževalnih ciljev ali učnih komponent, navedbo njegovega trajanja in pogojev, pod katerimi bo pripravnik deležen mentorstva, ki dokazuje, da bodo dejansko opravljali pripravništvo in ne bodo delali kot običajni delavci. Poleg tega se lahko zahteva, da subjekti gostitelji dokažejo, da pripravništvo ni nadomestilo za službo. Kadar v nacionalnem pravu že obstajajo posebni pogoji, kolektivne pogodbe ali prakse za pripravnike, bi morale države članice imeti možnost, da od državljanov tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem kot pripravniki, zahtevajo, da izpolnjujejo te pogoje.
- (19) Zaposleni na usposabljanju, ki pridejo na delo v Unijo v okviru premestitve znotraj podjetja, niso zajeti v tej direktivi, saj spadajo v področje uporabe Direktive 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (20) Ta direktiva bi morala podpirati cilje Evropske prostovoljske službe pri prizadevanju za razvoj solidarnosti, medsebojnega razumevanja in tolerance med mladimi in družbami, v katerih živijo, hkrati pa prispevati h krepitvi socialne kohezije in spodbujanju aktivnega državljanstva mladih. Da bi dosledno zagotavljali dostopnost Evropske prostovoljske službe po vsej Uniji, bi države članice morale uporabljati določbe te direktive za državljane tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem zaradi sodelovanja v tej službi.
- (21) Države članice bi morale imeti možnost uporabljati določbe te direktive za učence, prostovoljce, ki se udeležijo prostovoljskega dela izven Evropske prostovoljske službe, in varuške au pair, da bi olajšali njihov vstop in prebivanje ter jim zagotovili njihove pravice.
- (22) Če se države članice odločijo, da bodo uporabljale to direktivo za učence, se jih spodbuja, da zagotovijo, da je nacionalni postopek za sprejem učiteljev, ki izključno spremljajo učence v okviru programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta, skladen s postopkom za učence, določenim v tej direktivi.

⁽¹⁾ UL C 372, 20.12.2011, str. 36.

⁽²⁾ Direktiva 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav v okviru premestitev znotraj podjetja (UL L 157, 27.5.2014, str. 1).

- (23) Delo varušku au pair prispeva k spodbujanju stikov med ljudmi s tem, da državljanom tretjih držav omogoča, da izboljšajo svoje jezikovne sposobnosti ter razvijajo svoje znanje in kulturne povezave z državami članicami. Hkrati pa bi lahko bile varuške au pair, ki so državljani tretjih držav, izpostavljene nevarnostim zlorabe. Za zagotovitev poštene obravnave varušku au pair in da se uredijo njihove posebne potrebe, bi morale države članice imeti možnost, da uporabijo določbe te direktive v zvezi z vstopom in prebivanjem varušku au pair.
- (24) Če lahko državljani tretjih držav dokažejo, da v celotnem obdobju bivanja v zadevni državi članici prejemajo sredstva, ki izhajajo iz dotacij, podiplomskih ali drugih štipendij, veljavne pogodbe o zaposlitvi, zavezujoče ponudbe za delo ali finančne zaveze v okviru programa izmenjave učencev, subjekta, ki gosti pripravnike, organizacije s programom prostovoljskega dela, družine gostiteljice ali posredovalne organizacije za varuške au pair, bi države članice morale taka sredstva upoštevati pri ocenjevanju, ali ima prosilec na razpolago zadostna sredstva. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo okvirni referenčni znesek, ki zanje pomeni „zadostna sredstva“ in je lahko različen za posamezne kategorije državljanov tretjih držav.
- (25) Države članice se spodbuja, da prosilcem dovolijo, da dokumente in informacije predložijo v uradnem jeziku Unije, ki ni njihov uradni jezik oziroma eden od njihovih uradnih jezikov in ki ga določi zadevna država članica.
- (26) Države članice bi morale imeti možnost, da določijo postopek za odobritev za javne ali zasebne raziskovalne organizacije ali za oboje, ki želijo gostiti raziskovalce, ki so državljani tretjih držav, ali za visokošolske zavode, ki želijo gostiti študente, ki so državljani tretjih držav. Ta odobritev bi morala biti v skladu s postopkom, določenim v nacionalnem pravu ali upravni praksi zadevne države članice. Prošnje pri odobrenih raziskovalnih organizacijah ali visokošolskih zavodih bi bilo treba poenostaviti, pospešiti pa bi morale vstop državljanov tretjih držav, ki prihajajo v Unijo za namen raziskovanja ali študija.
- (27) Države članice bi morale imeti možnost, da določijo postopek za izdajo odobritve za zadevne subjekte gostitelje, ki želijo gostiti učence, pripravnike ali prostovoljce, ki so državljani tretjih držav. Morale bi tudi imeti možnost, da uporabljajo ta postopek za nekatere ali vse kategorije subjektov gostiteljev. Ta odobritev bi morala biti v skladu s postopki, določenimi v nacionalnem pravu ali upravni praksi zadevne države članice. Prošnje pri odobrenih subjektih gostiteljih bi morale pospešiti vstop državljanov tretjih držav, ki prihajajo v Unijo za namen opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela ali programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov.
- (28) Če države članice določijo odobritvene postopke za subjekte gostitelje, bi jim moralo biti omogočeno, da se odločijo, ali dovolijo sprejem le prek odobrenih subjektov gostiteljev ali vzpostavijo odobritveni postopek, ki bo omogočal tudi sprejem prek neodobrenih subjektov gostiteljev.
- (29) Ta direktiva ne bi smela posegati v pravico držav članic, da državljanom tretjih držav, ki ne spadajo v področje uporabe te direktive, izdajajo dovoljenja za namen študija, raziskovanja ali opravljanja pripravništva, ki jih ta ne ureja.
- (30) Ko so izpolnjeni vsi splošni in posebni pogoji za sprejem, bi morale države članice v določenih rokih izdati dovoljenje. Če država članica dovoljenja za prebivanje izdaja le na svojem ozemlju in so izpolnjeni vsi pogoji iz te direktive, ki se nanašajo na sprejem, bi morala država članica zadevnemu državljanu tretje države zagotoviti potrebni vizum in učinkovito sodelovanje pristojnih organov v ta namen. V primeru, da država članica ne izdaja vizumov, bi morala zadevnemu državljanu tretje države zagotoviti enakovredno dovoljenje za vstop.
- (31) V dovoljenju bi moral biti naveden status zadevnega državljana tretje države. Države članice bi morale imeti možnost, da navedejo dodatne informacije v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki, pod pogojem, da to ne pomeni dodatnih pogojev.
- (32) Različna obdobja veljavnosti dovoljenj na podlagi te direktive bi morala odražati posebno naravo bivanja posameznih kategorij državljanov tretjih držav, zajetih v tej direktivi.

- (33) Države članice bi morale imeti pravico določiti, da celoten čas prebivanja študenta ne presega najdaljšega obdobja študija, kot je določeno v nacionalnem pravu. V tem pogledu bi lahko najdaljše trajanje študija vključevalo, če je določeno v nacionalnem pravu zadevne države članice, možnost podaljšanja študija za namene ponavljanja enega ali več let študija.
- (34) Države članice bi morale imeti možnost, da prosilcem zaračunajo pristojbino za obravnavo prošenj za dovoljenja in pošiljanje uradnih obvestil. Višina pristojbin ne bi smela biti nesorazmerna ali pretirana, da ne bi ovirali uresničevanje ciljev te direktive.
- (35) Pravice, zagotovljene državljanom tretjih držav, ki spadajo v področje uporabe te direktive, ne bi smele biti odvisne od tega, v kakšni obliki države članice izdajajo dovoljenje.
- (36) Za namene te direktive bi moralo biti mogoče, da se sprejem zavrne na podlagi ustrezno utemeljenih razlogov. Zlasti bi morala država članica imeti možnost da zavrne sprejem, če na osnovi ugotovljenih dejstev v posameznem primeru in upoštevajoč načelo sorazmernosti meni, da zadevni državljani tretje države morebiti ogroža javni red, javno varnost ali javno zdravje.
- (37) Cilj te direktive ni urejanje sprejema in prebivanja državljanov tretjih držav za namen zaposlovanja ter harmonizacije nacionalnih zakonov ali praks glede statusa delavcev. Kljub temu je možno, da se v nekaterih državah članicah posebne kategorije državljanov tretjih držav, zajetih v tej direktivi, obravnavajo, kot da so v delovnem razmerju na podlagi nacionalnega prava, kolektivnih pogodb ali prakse. Kadar država članica obravnava raziskovalce, prostovoljce, pripravnike ali varuške au pair, ki so državljani tretjih držav, kot da so v delovnem razmerju, bi morala ta država članica obdržati pravico, da določi število sprejemov v posamezni kategoriji ali kategorijah v skladu s členom 79(5) PDEU.
- (38) Kadar raziskovalec, prostovoljec, pripravnik ali varuška au pair, ki so državljani tretjih držav, zaprosi za sprejem zaradi sklenitve delovnega razmerja v državi članici, bi morala ta država članica imeti možnost, da se prepriča, da delovnega mesta ni mogoče zapolniti z domačo delovno silo.
- (39) V zvezi s študenti število sprejemov ne velja, ker tudi v primeru, da smejo delati med študijem v skladu s pogoji, določenimi v tej direktivi, zaprosijo za sprejem na ozemlje države članice z namenom rednega študija kot glavne dejavnosti, ki pa bi lahko zajemal tudi obvezno usposabljanje.
- (40) Kadar po sprejemu na ozemlje zadevne države članice raziskovalec, prostovoljec, pripravnik ali varuška au pair zaprosi za podaljšanje dovoljenja zaradi sklenitve ali nadaljevanja delovnega razmerja v zadevni državi članici, bi morala ta država članica imeti možnost, da se prepriča, da delovnega mesta ni mogoče zapolniti z domačo delovno silo, z izjemo za raziskovalce, ki nadaljujejo delovno razmerje z istim subjektom gostiteljem.
- (41) V primeru, da obstaja dvom glede utemeljitve prošnje za sprejem, bi morale države članice imeti možnost izvesti ustrezne preglede ali zahtevati dokaze, da ocenijo, za vsak primer posebej, prosilčevo nameravano raziskovanje, študij, opravljanje pripravništva, prostovoljsko delo, program izmenjave učencev ali izobraževalni projekt ali delo varuš au pair ter tako preprečile zlorabo in napačno uporabo postopka, določenega v tej direktivi.
- (42) Kadar so priložene informacije pomanjkljive, bi morale države članice v razumnem roku obvestiti prosilca o dodatnih informacijah, ki se zahtevajo, in določiti razumen rok za njihovo predložitev. Kadar dodatne informacije niso predložene v tem roku, bi se prošnja lahko zavrnila.
- (43) Nacionalni organi bi morali prosilca uradno obvestiti o odločitvi o prošnji. To bi morali storiti pisno takoj, ko je mogoče, in najpozneje v roku, ki je določen v tej direktivi.
- (44) Cilj te direktive je olajšati mobilnost raziskovalcev in študentov znotraj Unije, med drugim z zmanjšanjem upravnega bremena, povezanega z mobilnostjo v več državah članicah. V tej direktivi je v ta namen uveden

poseben sistem mobilnosti znotraj EU, v okviru katerega lahko državljani tretje države, ki ima dovoljenje za namen raziskovanja ali študija, ki ga je izdala prva država članica, vstopi v eno ali več drugih držav članic, v njih biva ali opravlja del raziskovalne dejavnosti ali študija, v skladu z določbami iz te direktive, ki urejajo mobilnost.

- (45) Da bi raziskovalcem omogočili enostaven prehod iz ene raziskovalne organizacije v drugo za namen raziskovanja, bi morala njihova kratkoročna mobilnost vključevati tudi bivanja v drugih državah članicah za obdobje do 180 dni v posameznem 360-dnevnem obdobju v posamezni državi članici. Dolgoročna mobilnost raziskovalcev bi morala vključevati tudi bivanja v eni ali več drugih državah članicah za obdobje, daljše od 180 dni, v posamezni državi članici. Družinskim članom raziskovalcev bi bilo treba omogočiti spremljanje raziskovalca v času mobilnosti. Postopek za njihovo mobilnost bi bilo treba uskladiti s statusom raziskovalca, ki ga spremljajo.
- (46) V zvezi s študenti v programih Unije ali večstranskih programih ali ki so zajeti v sporazumu med dvema ali več visokošolskimi zavodi, bi bilo treba zaradi kontinuitete njihovega študija v tej direktivi zagotoviti mobilnost v eni ali več drugih državah članicah za obdobje do 360 dni v posamezni državi članici.
- (47) Kadar se raziskovalec ali študent preseli v drugo državo članico na podlagi postopka priglasitve in je za poenostavitev njegovega dostopa do storitev in uveljavljanja pravic potreben dokument, bi morala druga država članica imeti možnost, da izda dokument, ki potrjuje, da ima raziskovalec ali študent pravico do bivanja na ozemlju te države članice. Tak dokument ne bi smel pomeniti dodatnega pogoja za uveljavljanje pravic iz te direktive in bi moral biti zgolj pojasnjevalne narave.
- (48) Čeprav naj bi s posebnim sistemom mobilnosti, določenim v tej direktivi, uvedli avtonomen skupek pravil glede vstopa in bivanja za namene raziskovanja ali študija v državah članicah, ki niso država članica, ki je izdala prvo dovoljenje, bi bilo treba še naprej uporabljati vsa druga pravila, ki urejajo gibanje oseb prek meja, iz zadevnih določb schengenskega pravnega reda.
- (49) Kadar dovoljenje izda država članica, ki ne izvaja schengenskega pravnega reda v celoti, in raziskovalec, njegovi družinski člani ali študent v okviru mobilnosti znotraj EU prečkajo zunanjo mejo v smislu Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, bi morala država članica imeti pravico zahtevati dokazila, ki potrjujejo, da raziskovalec ali študent prihajata na njeno ozemlje za namen raziskovanja ali študija ali da družinski člani prihajajo na njeno ozemlje zaradi spremljanja raziskovalca v okviru mobilnosti. Države članice, ki uporabljajo schengenski pravni red v celoti, bi poleg tega v primeru prehoda zunanje meje v smislu Uredbe (EU) 2016/399 morale opraviti poizvedbo v schengenskem informacijskem sistemu in zavrniti vstop ali izreči nasprotovanje mobilnosti za osebe, za katere je bil v tem sistemu razpisan ukrep zaradi zavrnitve vstopa ali prepovedi bivanja iz Uredbe (ES) št. 1987/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (50) Ta direktiva bi tudi morala omogočati drugim državam članicam, da lahko zahtevajo, da raziskovalec ali študent, ki se preseli na podlagi dovoljenja, ki ga izda prva država članica, in ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več pogojev za mobilnost, zapusti njihovo ozemlje. Kadar ima raziskovalec ali študent veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, bi morala druga država članica imeti možnost, da od tega raziskovalca ali študenta zahteva, naj se vrne v prvo državo članico, v skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Kadar druga država članica odobri mobilnost na podlagi dovoljenja, ki ga izda prva država članica, in je to dovoljenje v obdobju mobilnosti odvzeto ali je poteklo, bi morala druga država članica imeti možnost, da bodisi odloči, da se mora raziskovalec ali študent vrniti v tretjo državo, v skladu z Direktivo 2008/115/ES, bodisi brez odlašanja zahteva od prve države članice, da raziskovalcu ali študentu odobri ponoven vstop na svoje ozemlje. V slednjem primeru bi morala prva država članica raziskovalcu oziroma študentu izdati dokument, ki mu omogoča ponovni vstop na njeno ozemlje.
- (51) Politike in pravila Unije glede priseljevanja na eni strani ter politike in programi Unije, ki podpirajo mobilnost raziskovalcev in študentov na ravni Unije, na drugi strani bi se morali bolje dopolnjevati. Pri določanju obdobja veljavnosti dovoljenja, izdanega za raziskovalce in študente, bi morale države članice upoštevati načrtovano mobilnost v druge države članice, v skladu z določbami o mobilnosti. Raziskovalci in študenti v programih Unije

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (kodificirano besedilo) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1987/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema (SIS II) (UL L 381, 28.12.2006, str. 4).

⁽³⁾ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

ali večstranskih programih, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali ki so zajeti v sporazumu med dvema ali več visokošolskimi zavodi, bi morali biti upravičeni do dovoljenj, ki zajemajo vsaj dve leti, pod pogojem, da izpolnjujejo ustrezne pogoje glede sprejema za to obdobje.

- (52) Da bi študentje lažje krili del stroškov študija in po možnosti pridobivali izkušnje v praksi, bi morali imeti med študijem dostop do trga delovne sile v državi članici, kjer poteka študij, v skladu s pogoji te direktive. V ta namen bi bilo treba študentom dovoliti, da delajo določeno minimalno število ur, kot je določeno v tej direktivi. Načelo dostopa študentov na trg delovne sile bi moralo biti splošno pravilo, kljub temu pa bi države članice morale imeti v izjemnih okoliščinah možnost upoštevati razmere na svojih nacionalnih trgih delovne sile.
- (53) Države članice bi morale kot del prizadevanj za dobro usposobljeno delovno silo v prihodnosti študentom, ki diplomirajo v Uniji, dovoliti, da ostanejo na ozemlju zadevne države članice v obdobju, opredeljenem v tej direktivi, z namenom iskanja dela ali ustanovitve podjetja. To možnost bi morali imeti tudi raziskovalci po zaključku njihove raziskovalne dejavnosti, kot je določena v sporazumu o gostovanju. Da bi študentom in raziskovalcem za ta namen izdali dovoljenje za prebivanje, za katerega so zaprosili, se lahko zahteva, da predložijo dokazila v skladu z zahtevami te direktive. Ko države članice izdajo takšno dovoljenje za prebivanje, niso več obravnavani kot raziskovalci ali študentje v smislu te direktive. Po minimalnem obdobju, določenem v tej direktivi, bi morale države članice imeti možnost preveriti, ali imajo dejansko možnost za zaposlitev ali ustanovitev podjetja. Ta možnost ne posega v druge obveznosti glede poročanja, določene v nacionalnem pravu za druge namene. V dovoljenju, izdanem zaradi iskanja dela ali ustanovitve podjetja, ne bi smele biti avtomatično dodeljene nobene pravice dostopa do trga dela ali ustanovitve podjetja. Države članice bi morale obdržati pravico, da upoštevajo razmere na svojem trgu dela, ko državljani tretje države, ki mu je bilo izdano dovoljenje, da ostane na njihovem ozemlju za namen iskanja dela ali ustanovitve podjetja, zaprosi za delovno dovoljenje, da zapolni delovno mesto.
- (54) Pravična obravnava državljanov tretjih držav, ki jih zajema ta direktiva, bi morala biti zagotovljena v skladu s členom 79 PDEU. Raziskovalci bi morali biti upravičeni do enake obravnave kot državljani zadevne države članice, kar zadeva člen 12(1) in (4) Direktive 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ob upoštevanju možnosti, da države članice lahko omejijo enako obravnavo v posebnih primerih, določenih v tej direktivi. Za študente bi bilo treba še naprej uporabljati Direktivo 2011/98/EU, vključno z omejitvami iz navedene direktive. Za pripravnike, prostovoljce in varuške au pair bi bilo treba uporabljati Direktivo 2011/98/EU, kadar so obravnavani, kot da so v delovnem razmerju v zadevni državi članici. Pripravniki, prostovoljci in varuške au pair, kadar niso obravnavani, kot da so v delovnem razmerju v zadevni državi članici, kot tudi učenci bi glede minimalnih pravic morali biti upravičeni do enake obravnave, kot so je deležni državljani zadevne države članice, kot je določeno v tej direktivi. To vključuje dostop do blaga in storitev, kar ne vključuje štipendij ali posojil za študij ali poklicno usposabljanje.
- (55) Enaka obravnava, ki je zagotovljena raziskovalcem in študentom, pa tudi pripravnikom, prostovoljcem in varuškam au pair, kadar so obravnavani, kot da so v delovnem razmerju v zadevni državi članici, vključuje enako obravnavo v zvezi s tistimi področji socialne varnosti, ki so opredeljena v členu 3 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Ta direktiva ne harmonizira zakonodaj držav članic na področju socialne varnosti. Omejena je na uporabo načela enake obravnave na področju socialne varnosti za državljane tretjih držav, zajete v njenem področju uporabe. Poleg tega ta direktiva ne podeljuje pravic v zvezi s primeri, ki so zunaj področja uporabe prava Unije, kot so primeri v zvezi z družinskimi člani, ki prebivajo v tretji državi. Kljub vsemu pa to ne bi smelo posegati v pravico preživelih družinskih članov, ki jim pripadajo pravice po državljanih tretjih držav, za katere se uporablja ta direktiva, da, kadar je ustrezno, prejemajo družinske pokojnine, kadar prebivajo v tretji državi.
- (56) V številnih državah članicah je pravica do družinskih prejemkov pogojena z določenimi vezmi s to državo članico, saj naj bi s prejemki podpirali pozitiven demografski razvoj, s tem pa zagotovili bodočo delovno silo v tej državi članici. Ta direktiva zato ne bi smela vplivati na pravico države članice, da pod določenimi pogoji omeji enako obravnavo v zvezi z družinskimi prejemki, če raziskovalec in njegovi družinski člani, ki ga spremljajo, v tej državi članici bivajo začasno.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L 343, 23.12.2011, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

- (57) V primeru mobilnosti med državami članicami se uporablja Uredba (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Ta direktiva državljanom tretjih držav, ki imajo pravice iz socialne varnosti v več državah članicah, ne bi smela zagotavljati več pravic, kot jih že zagotavlja veljavno pravo Unije na področju socialne varnosti.
- (58) To direktivo bi bilo treba uporabljati brez poseganja v ugodnejše določbe prava Unije in veljavnih mednarodnih instrumentov.
- (59) Dovoljenja za prebivanje iz te direktive izdajo pristojni organi države članice v enotni obliki, določeni z Uredbo Sveta (ES) št. 1030/2002 ⁽²⁾.
- (60) Vse države članice bi morale javnosti zagotavljati ustrezno in redno posodobljene informacije, zlasti na spletu, o subjektih gostiteljih, odobrenih za namene te direktive, ter pogojih in postopkih za sprejem državljanov tretjih držav na ozemlje držav članic za namene te direktive.
- (61) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, v skladu s členom 6 Pogodbe o Evropski uniji (PEU).
- (62) Države članice bi morale uveljaviti določbe te direktive brez diskriminacije na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.
- (63) V skladu s skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽³⁾ so se države članice zavezale, da bodo v upravičenih primerih uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih pravnih aktov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (64) Ker cilja te direktive, in sicer določitve pogojev za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva in sodelovanja v Evropski prostovoljski službi, kot obveznih določb, ter izmenjave učencev, prostovoljskega dela izven Evropske prostovoljske službe ali dela varušku au pair, kot neobveznih določb, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov direktive lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (65) V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ti dve državi članici ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (66) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (67) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki pomenijo vsebinsko spremembo v primerjavi z direktivama 2004/114/ES in 2005/71/ES. Obveznost prenosa določb, ki so nespremenjene, izhaja iz navedenih direktiv.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredbe (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 344, 29.12.2010, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L 157, 15.6.2002, str. 1).

⁽³⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (68) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos v nacionalno pravo in datumov začetka uporabe direktiv, ki so navedene v delu B Priloge I –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa:

- (a) pogoje za vstop in prebivanje za obdobje, daljše od 90 dni, na ozemlju držav članic ter pravice državljanov tretjih držav, kadar je ustrezno, pa tudi njihovih družinskih članov, za namen raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva ali prostovoljskega dela v Evropski prostovoljski službi in, če se države članice tako odločijo, v okviru programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov, prostovoljskega dela izven Evropske prostovoljske službe ali dela varuš au pair;
- (b) pogoje za vstop in prebivanje raziskovalcev in, kadar je ustrezno, njihovih družinskih članov ter študentov iz točke (a) ter njihove pravice v državah članicah, ki niso država članica, ki državljanu tretje države prva izda dovoljenje na podlagi te direktive.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za državljane tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice za namen raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva in prostovoljskega dela v Evropski prostovoljski službi. Države članice se lahko tudi odločijo, da določbe te direktive uporabljajo za državljane tretjih držav, ki so zaprosili za sprejem za namen programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta, prostovoljskega dela izven Evropske prostovoljske službe in dela varuš au pair.
2. Ta direktiva se ne uporablja za državljane tretjih držav:
 - (a) ki v državi članici iščejo mednarodno zaščito ali so jo pridobili v skladu z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ali so pridobili začasno zaščito v skladu z Direktivo Sveta 2001/55/ES ⁽²⁾;
 - (b) katerih izgon je bil začasno preklican zaradi dejanskih ali pravnih razlogov;
 - (c) ki so družinski člani državljanov Unije, ki so uveljavili svojo pravico do prostega gibanja v Uniji;
 - (d) ki imajo status rezidenta za daljši čas v državi članici v skladu z Direktivo Sveta 2003/109/ES ⁽³⁾;
 - (e) ki imajo skupaj s svojimi družinski člani in ne glede na svoje državljanstvo pravico do prostega gibanja, enakovredno pravici državljanov Unije v skladu s sporazumi bodisi med Unijo in njenimi državami članicami ter tretjimi državami bodisi med Unijo in tretjimi državami;
 - (f) ki pridejo v Unijo kot zaposleni na usposabljanju v okviru premestitve znotraj podjetja v skladu z Direktivo 2014/66/EU;
 - (g) ki so sprejeti kot visoko kvalificirani delavci v skladu z Direktivo Sveta 2009/50/ES ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

⁽³⁾ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2009/50/ES z dne 25. maja 2009 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visokokvalificirane zaposlitve (UL L 155, 18.6.2009, str. 17).

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „državljan tretje države“ pomeni osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20(1) PDEU;
2. „raziskovalec“ pomeni državljan tretje države z doktoratom ali ustrezno visokošolsko kvalifikacijo, ki državljanu tretje države omogoča vpis v programe doktorskih študijev, ki ga izbere raziskovalna organizacija in je sprejet na ozemlje države članice za izvajanje raziskovalne dejavnosti, za katero se običajno zahtevajo takšne kvalifikacije;
3. „študent“ pomeni državljan tretje države, ki je bil sprejet na visokošolski zavod in na ozemlje države članice, da lahko opravlja osnovni namen, tj. redni študij v visokošolskem izobraževalnem programu, ki ga priznava ta država članica, vključno z diplomami, spričevali ali doktorati, pridobljenimi na visokošolskem zavodu, to pa lahko vključuje pripravljalni tečaj pred omenjenim izobraževanjem v skladu z nacionalnim pravom ali obvezno usposabljanje;
4. „učenec“ pomeni državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice zaradi vključitve v priznan, državni ali regionalni program srednješolskega izobraževanja, ki ustreza stopnji 2 ali 3 mednarodne standardne klasifikacije izobraževanja, v okviru programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta, ki ga upravlja izobraževalna ustanova v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso;
5. „pripravnik“ pomeni državljan tretje države, ki ima stopnjo visokošolske izobrazbe ali ki je vključen v študijski program v tretji državi, ki omogoča pridobitev stopnje visokošolske izobrazbe in je bil sprejet na ozemlje države članice v okviru programa opravljanja pripravništva, da bi pridobil znanje, prakso in izkušnje v poklicnem okolju;
6. „prostovoljec“ pomeni državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice, da sodeluje v programu prostovoljskega dela;
7. „program prostovoljskega dela“ pomeni program dejavnosti praktične solidarnosti, osnovan na programu, ki ga prizna zadevna država članica ali Unija, in neprofitno uresničuje cilje splošnega interesa, za katerega dejavnosti se ne prejme plačila, razen za povračilo stroškov in/ali žepnino;
8. „varuška au pair“ pomeni državljan tretje države, ki je sprejet na ozemlje države članice, ker ga začasno sprejme družina, da bi izboljšal svoje jezikovne sposobnosti in poznavanje zadevne države članice v zameno za lažja gospodinjska dela in skrb za otroke;
9. „raziskovanje“ pomeni sistematično ustvarjalno delo za povečanje zaloge znanja, vključno z znanjem o ljudeh, kulturi in družbi, ter izkoriščanje tega znanja pri iskanju novih možnosti uporabe;
10. „raziskovalna organizacija“ pomeni vsako javno ali zasebno organizacijo, ki izvaja raziskave;
11. „izobraževalna ustanova“ pomeni javno ali zasebno srednješolsko izobraževalno ustanovo, ki jo priznava zadevna država članica ali katere izobraževalni programi se priznajo v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso na podlagi preglednih meril in ki sodeluje v programu izmenjave učencev ali izobraževalnem projektu za namene, določene v tej direktivi;
12. „izobraževalni projekt“ pomeni sklop izobraževalnih dejavnosti, ki jih organizira izobraževalna ustanova države članice v sodelovanju s podobnimi ustanovami v tretji državi zaradi izmenjave kultur in znanja;
13. „visokošolski zavod“ pomeni vsako vrsto visokošolskega zavoda, ki je priznana oziroma obravnavana kot takšna v skladu z nacionalnim pravom in ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča priznane stopnje visokošolske izobrazbe ali druge priznane terciarne kvalifikacije, ne glede na to, kako se takšen zavod imenuje, ali vsak zavod, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso nudi poklicno izobraževanje ali usposabljanje na terciarni ravni;
14. „subjekt gostitelj“ pomeni raziskovalno organizacijo, visokošolski zavod, izobraževalno ustanovo, organizacijo, pristojno za program prostovoljskih služb, ali subjekt, ki gosti pripravnike, kamor je dodeljen državljan tretje države za namene te direktive in ki se nahaja na ozemlju zadevne države članice, ne glede na pravno obliko, v skladu z nacionalnim pravom;
15. „družina gostiteljica“ pomeni družino, ki varuško au pair na podlagi sporazuma, sklenjenega med to družino in varuško au pair, začasno sprejme na ozemlju države članice in jo vključi v vsakodnevno družinsko življenje;

16. „zaposlitev“ pomeni izvajanje dejavnosti, ki zajemajo opravljanje vseh oblik dela, urejenih z nacionalnim pravom, veljavnimi kolektivnimi pogodbami ali v skladu z ustaljeno prakso, za delodajalca ali po njegovih navodilih ali pod njegovim nadzorom;
17. „delodajalec“ pomeni vsako fizično osebo ali pravni subjekt, za katerega ali po navodilih ali pod nadzorom katerega se zaposlitev izvaja;
18. „prva država članica“ pomeni državo članico, ki državljanu tretje države prva izda dovoljenje na podlagi te direktive;
19. „druga država članica“ pomeni vsako državo članico, ki ni prva država članica;
20. „programi Unije ali večstranski programi, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti“ pomeni programe, ki jih financirajo Unija ali države članice in spodbujajo mobilnost državljanov tretjih držav v Uniji ali v državah članicah s sodelovanjem v teh programih;
21. „dovoljenje“ pomeni dovoljenje za prebivanje ali, če je tako določeno v nacionalnem pravu, vizum za dolgoročno prebivanje, izdan(-o) za namene te direktive;
22. „dovoljenje za prebivanje“ pomeni dovoljenje, izdano v skladu z določbami o obliki iz Uredbe (ES) št. 1030/2002, ki imetniku omogoča zakonito bivanje na ozemlju države članice;
23. „vizum za dolgoročno prebivanje“ pomeni dovoljenje, ki ga izda država članica v skladu s členom 18 Schengenske konvencije ⁽¹⁾ ali ki je izdano v skladu z nacionalnim pravom držav članic, ki schengenskega pravnega reda ne uporabljajo v celoti;
24. „družinski člani“ pomeni državljane tretjih držav, kakor so opredeljeni v členu 4(1) Direktive 2003/86/ES.

Člen 4

Ugodnejše določbe

1. Ta direktiva ne posega v ugodnejše določbe:
 - (a) dvostranskih ali večstranskih sporazumov, sklenjenih med Unijo ali Unijo in njenimi državami članicami ter eno ali več tretjimi državami, ali
 - (b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov, sklenjenih med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami.
2. Ta direktiva ne posega v pravico države članice, da sprejme ali ohrani določbe, ki so ugodnejše za državljane tretjih držav, za katere se ta direktiva uporablja v zvezi s točko (a) člena 10(2) ter členi 18, 22, 23, 24, 25, 26, 34 in 35.

POGLAVJE II

SPREJEM

Člen 5

Načela

1. Sprejem državljanov tretjih držav v skladu s to direktivo je pogojen s preverjanjem pisnih dokazil, da državljan tretje države izpolnjuje:
 - (a) splošne pogoje iz člena 7 in
 - (b) ustrezne posebne pogoje iz členov 8, 11, 12, 13, 14 ali 16.
2. Države članice lahko zahtevajo, da prosilec predloži pisna dokazila iz odstavka 1 v uradnem jeziku zadevne države članice ali v katerem koli uradnem jeziku Unije, ki ga določi ta država članica.

⁽¹⁾ Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah (UL L 239, 22.9.2000, str. 19).

3. Kadar so izpolnjeni vsi splošni pogoji in ustrezni posebni pogoji, so državljani tretjih držav upravičeni do dovoljenja.

Kadar država članica izdaja dovoljenja za prebivanje le na svojem ozemlju in so izpolnjeni vsi pogoji za sprejem iz te direktive, zadevna država članica državljanu tretje države izda potrební vizum.

Člen 6

Število sprejemov

Ta direktiva ne vpliva na pravico države članice, da v skladu s členom 79(5) PDEU določi število sprejemov državljanov tretjih držav iz člena 2(1) te direktive, razen študentov, če zadevna država članica meni, da so ali bodo vzpostavili delovno razmerje. Na tej podlagi se lahko prošnja za dovoljenje šteje za nedopustno ali se zavrne.

Člen 7

Splošni pogoji

1. V zvezi s sprejemom državljana tretje države na podlagi te direktive prosilec:

- (a) predloži veljavno potno listino v skladu z nacionalnim pravom zadevne države članice in, če se zahteva, prošnjo za vizum ali veljavni vizum ali, kadar je ustrezno, veljavno dovoljenje za prebivanje ali veljavni vizum za dolgoročno prebivanje; države članice lahko zahtevajo, da obdobje veljavnosti potne listine pokriva najmanj obdobje načrtovanega bivanja;
- (b) za načrtovano bivanje predloži dovoljenje staršev ali enakovreden dokument, če je v skladu z nacionalnim pravom zadevne države članice državljan tretje države mladoleten;
- (c) predloži dokazilo, da državljan tretje države ima ali, če je tako določeno v nacionalnem pravu, da je zaprosil za zdravstveno zavarovanje za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice; zavarovanje mora biti veljavno ves čas načrtovanega bivanja;
- (d) predloži dokazilo, če to zahteva država članica, da je bila pristojbina za obravnavo prošnje, določena v členu 36, plačana;
- (e) predloži dokazilo, ki ga zahteva zadevna država članica, da bo imel državljan tretje države med načrtovanim bivanjem zagotovljena zadostna sredstva za kritje stroškov preživetja, ne da bi bremenil sistem socialne pomoči države članice, in stroškov povratka. Ocena zadostnih sredstev temelji na obravnavi vsakega posameznega primera in se pri njej upoštevajo sredstva, ki med drugim izhajajo iz dotacij, podiplomskih ali drugih štipendij, veljavne pogodbe o delu, zavezujoče ponudbe za delo ali finančne zaveze v okviru organizacije s programom izmenjave učencev, subjekta, ki gosti pripravnike, organizacije s programom za prostovoljsko delo, družine gostiteljice ali posredovalne organizacije za varuške au pair.

2. Države članice lahko od prosilca zahtevajo, da jih obvesti o naslovu zadevnega državljana tretje države na njihovem ozemlju.

Kadar je po nacionalnem pravu držav članic treba ob vložitvi prošnje sporočiti naslov in zadevni državljan tretje države še ne pozna prihodnjega naslova, državam članicam zadošča seznanjenost z začasnim naslovom. V takšnem primeru državljan tretje države sporoči stalni naslov najpozneje ob izdaji dovoljenja na podlagi člena 17.

3. Države članice lahko navedejo referenčni znesek, ki po njihovem pomeni „zadostna sredstva“, kot je navedeno v točki (e) odstavka 1. Presoja zadostnih sredstev mora temeljiti na preučitvi posameznega primera.

4. Prošnja se predloži in preuči bodisi kadar zadevni državljan tretje države prebiva izven ozemlja države članice, v kateri želi biti sprejet, bodisi kadar ima imetnik veljavnega dovoljenja za prebivanje ali vizuma za dolgoročno prebivanje že zakonito prebiva v tej državi članici.

Z odstopanjem lahko države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom sprejmejo prošnjo, ki je predložena, ko zadevni državljan tretje države nima veljavnega dovoljenja za prebivanje ali vizuma za dolgoročno prebivanje, vendar je zakonito prisoten na njenem ozemlju.

5. Države članice določijo, ali mora prošnjo predložiti državljan tretje države, subjekt gostitelj ali kdor koli od njiju.
6. Državljanov tretjih držav, za katere se šteje, da bi lahko ogrozili javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne sprejme.

Člen 8

Posebni pogoji za raziskovalce

1. Poleg splošnih pogojev iz člena 7 v zvezi s sprejemom državljana tretje države za namen raziskovanja prosilec predloži sporazum o gostovanju ali, če je to določeno v nacionalnem pravu, pogodbo, v skladu s členom 10.
2. Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravom od raziskovalne organizacije zahtevajo pisno zavezo, da je v primeru, ko raziskovalec nezakonito ostane na ozemlju zadevne države članice, ta raziskovalna organizacija dolžna poravnati stroške v zvezi z bivanjem in povratkom raziskovalca, ki so se krili iz javnih sredstev. Finančna obveznost raziskovalne organizacije preneha najpozneje šest mesecev po prenehanju veljavnosti sporazuma o gostovanju.

Kadar se pravica raziskovalca do prebivanja podaljša v skladu s členom 25, se obveznosti raziskovalne organizacije iz prvega pododstavka tega odstavka omejijo do datuma začetka dovoljenja za prebivanje za namen iskanja zaposlitve ali podjetništva.

3. Država članica, ki je vzpostavila odobritveni postopek za raziskovalne organizacije v skladu s členom 9, prosilce oprostitjo predložitve enega ali več dokumentov ali dokazil iz odstavka 2 tega člena ali iz točk (c), (d) ali (e) člena 7(1) ali iz člena 7(2), kadar državljan tretje države gostijo odobrene raziskovalne organizacije.

Člen 9

Odobritev raziskovalnih organizacij

1. Države članice se lahko odločijo vzpostaviti postopek za odobritev javnih in/ali zasebnih raziskovalnih organizacij, ki želijo gostiti raziskovalca v skladu s postopkom za sprejem, določenim v tej direktivi.
2. Odobritev raziskovalnih organizacij je skladna s postopki, določenimi v nacionalnem pravu ali upravni praksi zadevne države članice. Raziskovalne organizacije vložijo prošnje za odobritev v skladu s temi postopki ter jih ustrezno utemeljijo s svojimi statutarnimi nalogami ali poslovnimi nameni, kakor je primerno, ter z dokazili, da izvajajo raziskave.

Odobritev se raziskovalnim organizacijam dodeli za obdobje najmanj petih let. Izjemoma lahko države članice dodelijo odobritev za krajše obdobje.

3. Država članica lahko, poleg drugih ukrepov, zavrne podaljšanje ali odvzame odobritev, kadar:

- (a) raziskovalna organizacija ne izpolnjuje več odstavka 2 tega člena, člena 8(2) ali člena 10(7);
- (b) je bila odobritev pridobljena na nepošten način; ali
- (c) je raziskovalna organizacija z državljanom tretje države podpisala sporazum o gostovanju na nepošten ali malomaren način.

Kadar je bila prošnja za podaljšanje zavrnjena ali je bila odobritev odvzeta, se lahko zadevni organizaciji prepove ponovna vložitev prošnje za odobritev za obdobje največ petih let od datuma objave odločitve o nepodalžšanju ali odvzemu.

Člen 10

Sporazum o gostovanju

1. Raziskovalna organizacija, ki želi gostiti državljana tretje države za namen raziskovanja, z njim podpiše sporazum o gostovanju. Države članice lahko določijo, da se za namene te direktive pogodbe, ki vsebujejo elemente iz odstavka 2 in, kadar je ustrezno, odstavka 3, štejejo kot enakovredne sporazumom o gostovanju.
2. Sporazum o gostovanju zajema:
 - (a) naslov ali namen raziskovalne dejavnosti ali raziskovalnega področja;
 - (b) zavezo državljana tretje države, da si bo prizadeval dokončati raziskovalno dejavnost;
 - (c) zavezo raziskovalne organizacije, da bo gostila državljana tretje države za namene dokončanja raziskovalne dejavnosti;
 - (d) datum začetka in konca ali predvideno trajanje raziskovalne dejavnosti;
 - (e) informacije o nameravani mobilnosti v eni ali več drugih državah članicah, če je mobilnost znana ob vložitvi prošnje v prvi državi članici.
3. Države članice lahko tudi zahtevajo, da sporazum o gostovanju vključuje:
 - (a) informacije o pravnem razmerju med raziskovalno organizacijo in raziskovalcem;
 - (b) informacije o delovnih pogojih raziskovalca.
4. Raziskovalne organizacije lahko podpišejo sporazume o gostovanju samo, če so pristojne instance v organizaciji odobrili raziskovalno dejavnost, potem ko so preučile:
 - (a) namen in predvideno trajanje raziskovalne dejavnosti ter razpoložljivost potrebnih finančnih sredstev za njeno izvedbo;
 - (b) kvalifikacije državljana tretje države glede na cilje raziskovanja, kakor jih dokazuje overjena kopija potrdila o njegovih kvalifikacijah.
5. Sporazum o gostovanju samodejno preneha veljati, če državljanu tretje države ni dovoljen vstop ali če se prekine pravno razmerje med raziskovalcem in raziskovalno organizacijo.
6. Raziskovalne organizacije nemudoma obvestijo pristojni organ zadevne države članice o vseh okoliščinah, ki bi lahko ovirale izvajanje sporazuma o gostovanju.
7. Države članice lahko določijo, da v dveh mesecih od datuma prenehanja veljavnosti zadevnega sporazuma o gostovanju raziskovalna organizacija pristojnim organom, imenovanim v ta namen, zagotovi, da je bila raziskovalna dejavnost izvedena.
8. Države članice lahko v svojem nacionalnem pravu določijo posledice odvzema odobritve ali zavrnitve podaljšanja odobritve za obstoječe sporazume o gostovanju, sklenjene v skladu s tem členom, pa tudi posledice za dovoljenja zadevnih raziskovalcev.

Člen 11

Posebni pogoji za študente

1. Poleg splošnih pogojev iz člena 7 prosilec v zvezi s sprejemom državljana tretje države za namen študija predloži dokazila:
 - (a) da je bil državljani tretje države sprejet na študij v okviru izobraževalnega programa s strani visokošolskega zavoda;
 - (b) če to zahteva država članica, da so bile pristojbine, ki jih zaračunava visokošolski zavod, plačane;
 - (c) če to zahteva država članica, dokazilo o zadostnem znanju jezika izobraževalnega programa, v katerega se je vpisal;
 - (d) če to zahteva država članica, da bo državljani tretje države imel dovolj sredstev za kritje stroškov študija.
2. Za državljane tretjih držav, ki so zaradi vpisa na visokošolski zavod samodejno upravičeni do zdravstvenega zavarovanja za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, se šteje, da izpolnjujejo pogoj iz točke (c) člena 7(1).

3. Država članica, ki je vzpostavila odobritveni postopek za visokošolske zavode v skladu s členom 15, prosilce oprostitjo predložitve enega ali več dokumentov ali dokazil iz točk (b), (c) ali (d) odstavka 1 tega člena ali iz točke (d) člena 7(1) ali iz člena 7(2), kadar državljane tretje države gostijo odobreni visokošolski zavodi.

Člen 12

Posebni pogoji za učence

1. Poleg splošnih pogojev iz člena 7 prosilec v zvezi s sprejemom državljana tretje države za namen programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta predloži dokazila:

- (a) da državljan tretje države ni star manj ali več oziroma ni v razredu, ki je nižji ali višji od razreda, kot določi zadevna država članica;
- (b) o sprejemu v izobraževalno ustanovo;
- (c) o sodelovanju v priznanem, državnem ali regionalnem izobraževalnem programu v okviru programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta, ki ga vodi izobraževalni zavod v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso;
- (d) da izobraževalna ustanova ali – če je to določeno v nacionalnem pravu – tretja stran prevzema odgovornost za državljana tretje države za ves čas bivanja na ozemlju zadevne države članice, zlasti glede stroškov študija;
- (e) da bo državljan tretje države v času bivanja nastanjen pri družini ali v posebnem nastanitvenem objektu v okviru izobraževalne ustanove ali – če je to predvideno v nacionalnem pravu – katerem koli objektu, ki izpolnjuje pogoje, ki jih določi zadevna država članica, in je izbran na podlagi pravil programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta, v katerem sodeluje državljan tretje države.

2. Države članice lahko omejijo sprejem učencev, ki sodelujejo v programu izmenjave učencev ali izobraževalnem projektu, na državljane tistih tretjih držav, ki nudijo isto možnost njihovim državljanom.

Člen 13

Posebni pogoji za pripravnike

1. Poleg splošnih pogojev iz člena 7 prosilec v zvezi s sprejemom državljana tretje države za namen opravljanja pripravništva:

- (a) predloži sporazum o opravljanju pripravništva s subjektom gostiteljem, ki določa teoretično in praktično usposabljanje. Države članice lahko zahtevajo, da tak sporazum o opravljanju pripravništva odobri pristojni organ, in da pogoji, na katerih sporazum temelji, izpolnjujejo zahteve, določene v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami ali prakso zadevne države članice. Sporazum o opravljanju pripravništva vsebuje:
 - (i) opis programa usposabljanja, vključno z izobraževalnimi cilji ali učnimi elementi;
 - (ii) trajanje pripravništva;
 - (iii) kraj in pogoje za nadzor nad pripravništvom;
 - (iv) ure pripravništva in
 - (v) pravno razmerje med pripravnikom in subjektom gostiteljem;
- (b) predloži dokazila o stopnji visokošolske izobrazbe, pridobljeni v dveh letih pred datumom vložitve prošnje, ali dokaz o vključitvi v študij, ki omogoča pridobitev stopnje visokošolske izobrazbe;
- (c) če država članica to zahteva, predloži dokazila, da bo imel državljan tretje države zadostna sredstva za kritje stroškov opravljanja pripravništva;
- (d) če država članica to zahteva, predloži dokazila, da ima državljan tretje države potrebno jezikovno znanje ali se bo jezikovno usposabljal, da bo pridobil potrebno znanje za namen pripravništva;
- (e) če država članica to zahteva, predloži dokazila o tem, da subjekt gostitelj prevzame odgovornost za državljana tretje države za ves čas njegovega bivanja na ozemlju zadevne države članice, zlasti glede stroškov preživljanja in nastanitvenih stroškov;
- (f) če država članica to zahteva, predloži dokazila, da je, če je državljan tretje države ves čas bivanja nastanjen pri subjektu gostitelju, nastanitev v skladu s pogoji, ki jih določi zadevna država članica.

2. Države članice lahko zahtevajo, da je pripravništvo na istem področju in na isti stopnji izobrazbe kot stopnja visokošolske izobrazbe ali študij iz točke (b) odstavka 1.
3. Države članice lahko od subjekta gostitelja zahtevajo, da utemelji, da pripravništvo ni zamenjava za delovno mesto.
4. Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravom od subjekta gostitelja zahtevajo pisno zavezo, da je v primerih, ko pripravnik nezakonito ostane na ozemlju zadevne države članice, ta subjekt gostitelj dolžan poravnati stroške v zvezi z bivanjem in povratkom pripravnika, ki so se krili iz javnih sredstev. Finančna obveznost subjekta gostitelja preneha najpozneje šest mesecev po prenehanju veljavnosti sporazuma o opravljanju pripravništva.

Člen 14

Posebni pogoji za prostovoljce

1. Poleg splošnih pogojev iz člena 7 prosilec v zvezi s sprejemom državljana tretje države za namen prostovoljskega dela:
 - (a) predloži sporazum s subjektom gostiteljem ali, če je tako določeno v nacionalnem pravu, drugim pristojnim organom, ki je v zadevni državi članici odgovoren za program prostovoljskega dela, v katerem sodeluje državljan tretje države. Sporazum vsebuje:
 - (i) opis programa prostovoljskega dela;
 - (ii) trajanje prostovoljskega dela;
 - (iii) kraj in pogoje za nadzor nad izvajanjem prostovoljskega dela;
 - (iv) ure prostovoljskega dela;
 - (v) razpoložljiva sredstva za kritje stroškov preživljanja in nastanitvenih stroškov in najnižji znesek žepnine ves čas bivanja državljana tretje države in
 - (vi) kadar je ustrezno, usposabljanje, ki mu bo omogočeno kot pomoč pri opravljanju prostovoljskega dela;
 - (b) če država članica to zahteva, predloži dokazila, da je, če je državljan tretje države ves čas bivanja nastanjen pri subjektu gostitelju, nastanitev v skladu s pogoji, ki jih določi zadevna država članica;
 - (c) predloži dokazila, da ima subjekt gostitelj ali, če je tako določeno v nacionalnem pravu, drug organ, odgovoren za program prostovoljskega dela, sklenjeno zavarovanje za odgovornost do tretjih oseb;
 - (d) če država članica to zahteva, predloži dokazila, da ima državljan tretje države osnovno jezikovno znanje in poznavanje zgodovinskih, političnih in socialnih struktur te države članice ali da bo to znanje pridobil.
2. Države članice lahko določijo najnižjo in najvišjo starostno mejo za državljane tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem v okviru programa prostovoljskega dela, brez poseganja v pravila Evropske prostovoljske službe.
3. Od prostovoljcev, ki sodelujejo v Evropski prostovoljski službi, se ne zahteva, da predložijo dokazila v skladu s točko (c) in, kadar je ustrezno, točko (d) odstavka 1.

Člen 15

Odobritev visokošolskih zavodov, izobraževalnih ustanov, organizacij, odgovornih za program prostovoljskega dela, ali subjektov, ki gostijo pripravnike

1. Za namene te direktive se lahko države članice odločijo vzpostaviti postopek za odobritev visokošolskih zavodov, izobraževalnih ustanov, organizacij, odgovornih za program prostovoljskega dela, ali subjektov, ki gostijo pripravnike.
2. Odobritev je skladna s postopki, določenimi v nacionalnem pravu ali upravni praksi zadevne države članice.

3. Kadar se država članica odloči vzpostaviti postopek za odobritev v skladu z odstavkoma 1 in 2, zadevnim subjektom gostiteljem zagotovi jasne in pregledne informacije, med drugim o pogojih in merilih za odobritev, obdobju veljavnosti, posledicah v primeru neupoštevanja, vključno z možnim odvzemom in nepodaljšanjem, ter vseh sankcijah, ki se uporabljajo.

Člen 16

Posebni pogoji za varuške au pair

1. Poleg splošnih pogojev iz člena 7 državljani tretje države v zvezi s sprejemom državljanov tretje države za namen opravljanja dela varuške au pair:

- (a) predloži pogodbo med državljanom tretje države in družino gostiteljico, v kateri so opredeljene pravice in obveznosti državljanov tretje države kot varuške au pair, vključno z določbami o žepnini, ki jo prejme, ustreznimi dogovori, ki varuški au pair omogočajo, da se udeleži tečajev, in največjim številom ur družinskih opravil;
- (b) je star med 18 in 30 let. V izjemnih primerih lahko države članice dovolijo sprejem državljanov tretje države kot varuške au pair, ki presega najvišjo starostno mejo;
- (c) predloži dokazila, da družina gostiteljica ali posredovalna organizacija za varuške au pair, če je to določeno v nacionalnem pravu, prevzame odgovornost za državljanov tretje države med bivanjem na ozemlju zadevne države članice, zlasti glede življenjskih stroškov, nastanitve in tveganja nesreče.

2. Države članice lahko od državljanov tretje države, ki zaprosi za sprejem kot varuška au pair, zahtevajo, da predloži dokazila:

- (a) o osnovnem znanju jezika zadevne države članice ali
- (b) da je zaključil sekundarno izobraževanje, ima poklicne kvalifikacije ali, kadar je ustrezno, izpolnjuje pogoje za izvajanje reguliranega poklica, kot je zahtevano v nacionalnem pravu.

3. Države članice lahko določijo, da nameščanje varušek au pair izvajajo samo posredovalne organizacije za varuške au pair pod pogoji, določenimi v nacionalnem pravu.

4. Države članice lahko zahtevajo, da imajo člani družine gostiteljice drugačno državljanstvo od državljanov tretje države, ki zaprosi za sprejem za namene dela varuške au pair, in nimajo družinskih vezi z zadevnim državljanom tretje države.

5. Največje število delovnih ur varuške au pair na teden ne presega 25 ur. Varuška au pair je vsaj en dan v tednu oproščena dolžnosti varuške au pair.

6. Države članice lahko določijo minimalni znesek žepnine, ki jo prejme varuška au pair.

POGLAVJE III

DOVOLJENJA IN TRAJANJE PREBIVANJA

Člen 17

Dovoljenja

1. Kadar je dovoljenje izdano v obliki dovoljenja za prebivanje, države članice uporabijo format iz Uredbe (ES) št. 1030/2002 in v dovoljenje za prebivanje vpišejo izraz „raziskovalec“, „študent“, „učenec“, „pripravnik“, „prostovoljec“ ali „varuška au pair“.

2. Kadar je dovoljenje izdano v obliki vizuma za dolgoročno prebivanje, države članice v polju „opombe“ na vizumski nalepki vpišejo „raziskovalec“, „študent“, „učenec“, „pripravnik“, „prostovoljec“ ali „varuška au pair“.

3. Pri raziskovalcih in študentih, ki prihajajo v Unijo v okviru posebnega evropskega ali večstranskega programa, ki vključuje ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali sporazuma med dvema ali več priznanimi visokošolskimi zavodi, je v dovoljenju naveden ta posebni program ali sporazum.

4. Kadar se raziskovalcu izda dovoljenje za dolgoročno mobilnost v obliki dovoljenja za prebivanje, države članice uporabijo format iz Uredbe (ES) št. 1030/2002 in v dovoljenje za prebivanje vpišejo „raziskovalec – mobilnost“. Kadar se raziskovalcu izda dovoljenje za dolgoročno mobilnost v obliki vizuma za dolgoročno prebivanje, države članice v polje „opombe“ na vizumski nalepki vpišejo „raziskovalec – mobilnost“.

Člen 18

Trajanje dovoljenja

1. Dovoljenje za raziskovalce velja najmanj eno leto ali kolikor traja sporazum o gostovanju, kadar je ta krajši. Dovoljenje se podaljša, če se ne uporabi člen 21.

Dovoljenje za raziskovalce, ki sodelujejo v programih Unije ali večstranskih programih, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, velja najmanj dve leti ali kolikor traja sporazum o gostovanju, kadar je ta krajši. Če splošni pogoji iz člena 7 za izdajo dovoljenja za dveletno obdobje ali obdobje, kolikor traja sporazum o gostovanju, niso izpolnjeni, se uporabi prvi pododstavek tega odstavka. Države članice imajo pravico, da preverijo, ali ne veljajo razlogi za odvzem iz člena 21.

2. Dovoljenje za študente velja najmanj eno leto ali kolikor traja študij, kadar je ta krajši. Dovoljenje se podaljša, če se ne uporabi člen 21.

Dovoljenje za študente, ki sodelujejo v programih Unije ali večstranskih programih, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali v sporazumu med dvema ali več visokošolskimi zavodi, velja najmanj dve leti ali kolikor traja študij, kadar je ta krajši. Če splošni pogoji iz člena 7 za izdajo dovoljenja za dveletno obdobje ali obdobje, kolikor traja študij, niso izpolnjeni, se uporabi prvi pododstavek tega odstavka. Države članice imajo pravico, da preverijo, ali ne veljajo razlogi za odvzem iz člena 21.

3. Države članice lahko določijo, da celoten čas prebivanja za namene študija ne presega najdaljšega obdobja študija, kot je določen v nacionalnem pravu.

4. Dovoljenje za učence velja tako dolgo, kolikor traja program izmenjave učencev ali izobraževalni projekt, kadar sta krajša od enega leta, ali največ eno leto. Države članice se lahko odločijo, da bodo dovolile enkratno podaljšanje dovoljenja za obdobje, potrebno za dokončanje programa izmenjave učencev ali izobraževalnega projekta, če se ne uporabi člen 21.

5. Dovoljenje za varuške au pair velja tako dolgo, kolikor traja sporazum med varuško au pair in družino gostiteljico, kadar je ta krajši od enega leta, ali največ eno leto. Države članice se lahko odločijo, da bodo dovolile enkratno podaljšanje dovoljenja za največ šest mesecev, potem ko družina gostiteljica vloži utemeljeno prošnjo, če se ne uporabi člen 21.

6. Dovoljenje za pripravnike velja tako dolgo, kolikor traja sporazum o opravljanju pripravništva, kadar je ta krajši od šestih mesecev, ali največ šest mesecev. Če pogodba traja več kot šest mesecev, lahko dovoljenje velja za obdobje veljavnosti take pogodbe v skladu z nacionalnim pravom.

Države članice se lahko odločijo, da bodo dovolile enkratno podaljšanje dovoljenja za obdobje, potrebno za dokončanje pripravništva, če se ne uporabi člen 21.

7. Dovoljenje za prostovoljce velja tako dolgo, kolikor traja sporazum iz točke (a) člena 14(1), kadar je ta krajši od enega leta, ali največ eno leto. Če sporazum traja več kot eno leto, lahko dovoljenje velja za zadevno obdobje v skladu z nacionalnim pravom.

8. Države članice lahko določijo, da dovoljenje ne velja dlje kot potna listina zadevnega državljana tretje države v primeru, ko potna listina velja manj kot eno leto ali manj kot dve leti v primerih iz odstavkov 1 in 2.

9. Kadar države članice dovolijo vstop in prebivanje v prvem letu na podlagi vizuma za dolgoročno prebivanje, se prošnja za izdajo dovoljenja za prebivanje predloži pred iztekom vizuma za dolgoročno prebivanje. Dovoljenje za prebivanje se izda, če se ne uporabi člen 21.

Člen 19

Dodatne informacije

1. Države članice lahko navedejo dodatne informacije v papirni obliki ali shranijo takšne informacije v elektronski obliki, kot je navedeno v členu 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točki (a)(16) Priloge k navedeni uredbi. Te informacije se lahko nanašajo na prebivanje in, v zadevah, ki jih ureja člen 24 te direktive, gospodarske dejavnosti študenta ter vključujejo zlasti celoten seznam držav članic, v katere namerava v okviru mobilnosti iti raziskovalec ali študent, ali ustrezne informacije o posebnem programu Unije ali večstranskem programu, ki vključuje ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali sporazumu med dvema ali več visokošolskimi zavodi.

2. Države članice lahko tudi določijo, da se informacije iz odstavka 1 tega člena navedejo na vizumu za dolgoročno prebivanje, kakor je določeno v točki 12 Priloge k Uredbi Sveta (ES) št. 1683/95 ⁽¹⁾.

POGLAVJE IV

RAZLOGI ZA ZAVRNITEV, ODVZEM ALI NEPODALJŠANJE DOVOLJENJ

Člen 20

Razlogi za zavrnitev

1. Države članice zavrnejo prošnjo, kadar:

- (a) niso izpolnjeni splošni pogoji iz člena 7 ali ustrezni posebni pogoji iz členov 8, 11, 12, 13, 14 ali 16;
- (b) so bili predloženi dokumenti pridobljeni na nepošten način oziroma so bili ponarejeni ali prirejeni;
- (c) zadevna država članica dovoljuje sprejem le prek odobrenega subjekta gostitelja in subjekt gostitelj ni odobren.

2. Države članice lahko zavrnejo prošnjo, kadar:

- (a) subjekt gostitelj, drug organ iz točke (a) člena 14(1), tretja oseba iz točke (d) člena 12(1), družina gostiteljica ali posredovalna organizacija za varuške au pair ni izpolnil(-a) pravnih obveznosti v zvezi s socialno varnostjo, obdavčitvijo, delavskimi pravicami ali delovnimi pogoji;
- (b) subjekt gostitelj ali družina gostiteljica, ki bo zaposlil(-a) državljana tretje države, ne izpolnjuje pogojev za zaposlovanje, kot so določeni v nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali praksah v zadevni državi članici, kadar je ustrezno;
- (c) je bil subjekt gostitelj, drug organ iz točke (a) člena 14(1), tretja oseba iz točke (d) člena 12(1), družina gostiteljica ali posredovalna organizacija za varuške au pair kaznovan(-a) v skladu z nacionalnim pravom zaradi neprijavljene dela ali nezakonitega zaposlovanja;
- (d) je glavni namen ustanovitve ali delovanja subjekta gostitelja omogočanje vstopa državljanom tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe te direktive;
- (e) je poslovna dejavnost subjekta gostitelja v postopku likvidacije, če je likvidirana na podlagi nacionalnega prava o plačilni nesposobnosti ali če se ne opravlja nobena gospodarska dejavnost, kadar je ustrezno;
- (f) ima država članica dokaze ali resne in objektivne razloge za ugotovitev, da naj bi državljan tretje države v njej prebival za namene, drugačne od tistih, za katere je zaprosil za sprejem.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1683/95 z dne 29. maja 1995 o enotni obliki za vizume (UL L 164, 14.7.1995, str. 1).

3. Kadar državljan tretje države vloži prošnjo za sprejem zaradi sklenitve delovnega razmerja v državi članici, lahko ta država članica preveri, ali bi zadevno delovno mesto lahko zasedli državljani te države članice ali drugi državljani Unije ali državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo v tej državi članici, in lahko v takšnem primeru prošnjo zavrne. Ta odstavek se uporablja brez poseganja v načelo, da imajo prednost državljani Unije, kot je določeno v ustreznih določbah zadevnih aktov o pristopu.

4. Brez poseganja v odstavek 1 se pri vsaki odločitvi o zavrnitvi prošnje upoštevajo posebne okoliščine primera in spoštuje načelo sorazmernosti.

Člen 21

Razlogi za odvzem ali nepodaljšanje dovoljenja

1. Države članice odvzamejo dovoljenje ali, kadar je ustrezno, zavrnejo njegovo podaljšanje, kadar:

- (a) državljan tretje države ne izpolnjuje več splošnih pogojev iz člena 7, z izjemo člena 7(6), ali ustreznih posebnih pogojev iz členov 8, 11, 12, 13, 14, 16 ali pogojev iz člena 18;
- (b) so bili dovoljenje ali predloženi dokumenti pridobljeni na nepošten način oziroma so bili ponarejeni ali prirejeni;
- (c) zadevna država članica dovoljuje sprejem le prek odobrenega subjekta gostitelja in subjekt gostitelj ni odobren;
- (d) je namen prebivanja državljana tretje države drugačen kot namen, za katerega je pridobil dovoljenje.

2. Države članice lahko odvzamejo dovoljenje ali zavrnejo njegovo podaljšanje, kadar:

- (a) subjekt gostitelj ali drug organ iz točke (a) člena 14(1), tretja oseba iz točke (d) člena 12(1), družina gostiteljica ali posredovalna organizacija za varuške au pair ni izpolnil(-a) pravnih obveznosti v zvezi s socialno varnostjo, obdavčitvijo, delavskimi pravicami ali delovnimi pogoji;
- (b) subjekt gostitelj ali družina gostiteljica, ki zaposluje državljana tretje države, ne izpolnjuje pogojev za zaposlovanje, kot so določeni v nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali praksah v zadevni državi članici, kadar je ustrezno;
- (c) je bil(-a) subjekt gostitelj, drug organ iz točke (a) člena 14(1), tretja oseba iz točke (d) člena 12(1), družina gostiteljica ali posredovalna organizacija za varuške au pair kaznovan(-a) v skladu z nacionalnim pravom zaradi neprijavljenega dela ali nezakonitega zaposlovanja;
- (d) je bil subjekt gostitelj ustanovljen ali deluje z glavnim namenom olajšanja vstopa državljanom tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe te direktive;
- (e) je poslovna dejavnost subjekta gostitelja v postopku likvidacije ali je bila likvidirana na podlagi nacionalnega prava o plačilni nesposobnosti ali se ne opravlja nobena gospodarska dejavnost, kadar je ustrezno;
- (f) se v zvezi s študenti roki za dostop do gospodarskih dejavnosti v skladu s členom 24 ne upoštevajo ali študent ne doseže zadostnega napredka pri zadevnem študiju v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso.

3. V primeru odvzema, kadar oceni, da gre za pomanjkanje napredka pri zadevnem študiju, kot je navedeno v točki (f) odstavka 2, se lahko država članica posvetuje s subjektom gostiteljem.

4. Države članice lahko odvzamejo dovoljenje ali zavrnejo njegovo podaljšanje iz razlogov v zvezi z javnim redom, javno varnostjo ali javnim zdravjem.

5. Kadar državljan tretje države vloži prošnjo za podaljšanje dovoljenja za sklenitev ali nadaljevanje delovnega razmerja v državi članici, razen raziskovalca, ki nadaljuje delovno razmerje z istim subjektom gostiteljem, lahko ta država članica preveri, ali bi to delovno mesto lahko zasedli državljani te države članice ali drugi državljani Unije oziroma državljani tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v tej državi članici, in v tem primeru lahko zavrne podaljšanje dovoljenja. Ta odstavek se uporablja brez poseganja v načelo, da imajo prednost državljani Unije, kot je določeno v ustreznih določbah zadevnih aktov o pristopu.

6. Kadar namerava država članica v skladu s točkami (a), (c), (d) ali (e) odstavka 2 študentu odvzeti dovoljenje ali ga ne podaljšati, se študentu dovoli, da predloži prošnjo za sprejem na drugem visokošolskem zavodu za enakovreden študijski program, da bi lahko dokončal študij. Študent sme bivati na ozemlju zadevne države članice, dokler pristojni organi ne sprejmejo odločitve o prošnji.

7. Brez poseganja v odstavek 1 se pri vsaki odločitvi o odvzemu dovoljenja ali zavrnitvi njegovega podaljšanja upoštevajo posebne okoliščine primera in spoštuje načelo sorazmernosti.

POGLAVJE V

PRAVICE

Člen 22

Enaka obravnava

1. Raziskovalci so upravičeni do enake obravnave kot državljani zadevne države članice, kot je določeno v členu 12 (1) in (4) Direktive 2011/98/EU.

2. Države članice lahko omejijo enako obravnavo, kar zadeva raziskovalce:

- (a) na podlagi točke (c) člena 12(1) Direktive 2011/98/EU, z izključitvijo štipendij ter posojil za študij in preživljanje ali drugih štipendij in posojil;
- (b) na podlagi točke (e) člena 12(1) Direktive 2011/98/EU, z nedodelitvijo družinskih prejemkov raziskovalcem, ki so pridobili dovoljenje za prebivanje na ozemlju zadevne države članice za obdobje, ki ne presega šest mesecev;
- (c) na podlagi odstavka (f) člena 12(1) Direktive 2011/98/EU, z omejevanjem enake obravnave v primerih, kadar je prijavljeno ali običajno prebivališče družinskih članov raziskovalca, za katere ta zahteva ugodnosti, na ozemlju zadevne države članice;
- (d) na podlagi točke (g) člena 12(1) Direktive 2011/98/EU, z omejevanjem dostopa do stanovanj.

3. Pripravniki, prostovoljci in varuške au pair, kadar so obravnavani, kot da so v delovnem razmerju v zadevni državi članici, ter študenti so upravičeni do enake obravnave kot državljani zadevne države članice, kakor je določeno v členu 12(1) in (4) Direktive 2011/98/EU, ob upoštevanju omejitev iz odstavka 2 navedenega člena.

4. Pripravniki, prostovoljci in varuške au pair, kadar so obravnavani, kot da niso v delovnem razmerju v zadevni državi članici, ter učenci so upravičeni do enake obravnave, kar zadeva dostop do blaga in storitev ter dobavo blaga in opravljanje storitev, dostopnih javnosti, v skladu z nacionalnim pravom, ter, kadar je ustrezno, kar zadeva priznavanje diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki.

Države članice lahko odločijo, da jim v skladu z nacionalnim pravom ne bodo odobrile enake obravnave v zvezi s postopki za pridobitev stanovanja in/ali storitev javnih uradov za zaposlovanje.

Člen 23

Poučevanje, ki ga izvajajo raziskovalci

Raziskovalci lahko ob raziskovalnih dejavnostih poučujejo v skladu z nacionalnim pravom. Države članice lahko določijo največje število ur ali dni poučevanja.

Člen 24

Gospodarske dejavnosti študentov

1. Ob upoštevanju predpisov in pogojev, ki veljajo za zadevne dejavnosti v zadevni državi članici, imajo študenti pravico, da se ob študiju zaposlijo, lahko pa tudi opravljajo gospodarske dejavnosti kot samozaposlene osebe, ob upoštevanju omejitev iz odstavka 3.
2. Po potrebi države članice študentom in/ali delodajalcem izdajo predhodno dovoljenje v skladu z nacionalnim pravom.
3. Vsaka država članica za tako dejavnost določi največje število dovoljenih ur na teden ali dni ali mesecev na leto, ki ne sme biti manj kot 15 ur na teden, ali temu ustrezno število dni ali mesecev na leto. Pri tem se lahko upoštevajo pogoji na trgu delovne sile zadevne države članice.

Člen 25

Bivanje za namen iskanja dela ali podjetništva raziskovalcev in študentov

1. Po dokončanju raziskovanja ali študija imajo raziskovalci in študenti možnost, da na podlagi dovoljenja za prebivanje iz odstavka 3 tega člena še naprej bivajo na ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje na podlagi člena 17, vsaj devet mesecev zaradi iskanja dela ali ustanovitve podjetja.
2. Države članice se lahko odločijo, da bodo določile minimalno stopnjo izobrazbe, ki jo morajo študenti doseči, da bi lahko uporabljali ta člen. Ta stopnja ne sme biti višja od sedme stopnje v evropskem ogrodju kvalifikacij ⁽¹⁾.
3. Za namene bivanja iz odstavka 1 države članice na podlagi prošnje raziskovalca ali študenta izdajo dovoljenje za prebivanje temu državljanu tretje države v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002, kadar so pogoji iz točk (a), (c), (d) in (e) člena 7(1), iz člena 7(6) in, kadar je ustrezno, iz člena 7(2) te direktive še vedno izpolnjeni. Države članice za raziskovalce zahtevajo potrdilo s strani raziskovalne organizacije o dokončanju raziskovalne dejavnosti, za študente pa dokaz o pridobitvi visokošolske diplome, spričevala ali drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah. Kadar je ustrezno in če so določbe člena 26 še vedno izpolnjene, se dovoljenje za prebivanje iz navedenega člena ustrezno podaljša.
4. Države članice lahko zavrnejo prošnjo na podlagi tega člena, kadar:
 - (a) pogoji iz odstavka 3 in, kadar je ustrezno, iz odstavkov 2 in 5 niso izpolnjeni;
 - (b) so bili predloženi dokumenti pridobljeni na nepošten način oziroma so bili ponarejeni ali prirejeni.
5. Države članice lahko zahtevajo, da se prošnja raziskovalca ali študenta in, kadar je ustrezno, članov družine raziskovalca na podlagi tega člena predloži najmanj 30 dni pred iztekom dovoljenja, izdanega na podlagi člena 17 ali 26.
6. Če dokazilo o pridobitvi visokošolske diplome, spričevala ali drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah ali potrdilo s strani raziskovalne organizacije o dokončanju raziskovalne dejavnosti ni na voljo pred iztekom dovoljenja, izdanega na podlagi člena 17, vsi drugi pogoji pa so izpolnjeni, države članice državljanu tretje države dovolijo bivanje na svojem ozemlju z namenom, da v razumnem roku in v skladu z nacionalnim pravom predloži take dokaze.
7. Najmanj tri mesece po tem, ko je zadevna država članica izdala dovoljenje za prebivanje na podlagi tega člena, lahko ta od državljanov tretjih držav zahteva, da dokažejo, da imajo dejansko možnost za zaposlitev ali ustanovitev podjetja.

Države članice lahko zahtevajo, da zaposlitev, ki jo išče državljan tretje države, ali podjetje, ki ga ustanavlja, ustreza stopnji dokončane raziskovanja ali študija.

⁽¹⁾ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (UL C 111, 6.5.2008, str. 1).

8. Če pogoji iz odstavka 3 ali 7 niso več izpolnjeni, lahko države članice državljanu tretje države in, kadar je primerno, njegovim družinskim članom odvzamejo dovoljenje za prebivanje v skladu z nacionalnim pravom.

9. Druge države članice lahko v skladu s členom 28, 29, 30 ali 31 uporabljajo ta člen za raziskovalce in, kadar je ustrezno, člane družine raziskovalca ali študente, ki prebivajo ali so prebivali v drugi zadevni državi članici.

Člen 26

Družinski člani raziskovalcev

1. Za namen družinskim članom raziskovalcev dovoliti, da se pridružijo raziskovalcu v prvi državi članici ali, v primeru dolgoročne mobilnosti, v drugi državi članici, države članice uporabljajo določbe Direktive 2003/86/ES z odstopanji, določenimi v tem členu.

2. Z odstopanjem od člena 3(1) in člena 8 Direktive 2003/86/ES odobritev dovoljenja za prebivanje družinskim članom ni odvisna od zahteve, da mora raziskovalec imeti realne možnosti za pridobitev pravice do stalnega prebivanja in minimalno obdobje prebivanja.

3. Z odstopanjem od zadnjega pododstavka člena 4(1) in od člena 7(2) Direktive 2003/86/ES se lahko pogoji in merila za integracijo iz teh določb uporabljajo samo po tem, ko se zadevnim osebam odobri dovoljenje za prebivanje.

4. Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 5(4) Direktive 2003/86/ES država članica izda dovoljenja za prebivanje za družinske člane, če so izpolnjeni pogoji za združitev družine, v roku 90 dni od datuma predložitve popolne prošnje. Pristojni organ zadevne države članice prošnjo za družinske člane obravnava istočasno kot prošnjo za sprejem ali dolgoročno mobilnost za raziskovalca, v primeru, ko se prošnja za družinske člane raziskovalca predloži istočasno. Dovoljenje za prebivanje za družinske člane se odobri le, če se raziskovalcu izda dovoljenje na podlagi člena 17.

5. Z odstopanjem od člena 13(2) in (3) Direktive 2003/86/ES dovoljenje za prebivanje družinskih članov velja, kot splošno pravilo, do dne izteka dovoljenja raziskovalca. Kadar je ustrezno, to vključuje dovoljenja, izdana raziskovalcu za namen iskanja dela ali podjetništva v skladu s členom 25. Države članice lahko zahtevajo, da je obdobje veljavnosti potnih listin družinskih članov vsaj tako dolgo kot načrtovano bivanje.

6. Z odstopanjem od drugega stavka člena 14(2) Direktive 2003/86/ES prva država članica ali, v primeru dolgoročne mobilnosti, druga država članica ne določi nikakršnega roka za dostop družinskih članov do trga delovne sile, razen v izjemnih okoliščinah, kot so izredno visoke stopnje brezposelnosti.

POGLAVJE VI

MOBILNOST MED DRŽAVAMI ČLANICAMI

Člen 27

Mobilnost znotraj EU

1. Državljan tretje države, ki ima veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica za namen študija v okviru programa Unije ali večstranskega programa, ki vključuje ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali sporazuma med dvema ali več visokošolskimi zavodi, ali za namen raziskovanja, lahko na podlagi tega dovoljenja in veljavne potne listine pod pogoji iz členov 28, 29 in 31 ter ob upoštevanju člena 32 vstopi v eno ali več drugih držav članic in v njih biva, da opravi del študija ali raziskovanja.

2. V času mobilnosti iz odstavka 1 lahko raziskovalci ob raziskovalnih dejavnostih poučujejo in študenti ob študiju delajo v eni ali več drugih državah članicah v skladu s pogoji iz člena 23 oziroma 24.

3. Če raziskovalec odide v drugo državo članico v skladu s členom 28 ali 29, se družinskim članom, ki imajo dovoljenje za prebivanje, izdano v skladu s členom 26, dovoli, da ga pod pogoji iz člena 30 spremljajo v okviru njegove mobilnosti.

Člen 28

Kratkoročna mobilnost raziskovalcev

1. Raziskovalci, ki imajo veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, imajo pravico, da zaradi opravljanja dela svojega raziskovanja v kateri koli raziskovalni organizaciji bivajo v eni ali več drugih državah članicah v obdobju do 180 dni v posameznem 360-dnevnem obdobju na posamezno državo članico, pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Druga država članica lahko od raziskovalca, raziskovalne organizacije v prvi državi članici ali raziskovalne organizacije v drugi državi članici zahteva, da uradno obvesti pristojne organe prve in druge države članice o nameri raziskovalca, da del raziskovanja opravi v raziskovalni organizaciji v drugi državi članici.

V takšnih primerih druga država članica dovoli, da se uradno obvestilo pošlje bodisi:

- (a) ob vložitvi prošnje v prvi državi članici, kadar je mobilnost v drugi državi članici načrtovana že v tej fazi, ali
- (b) potem ko je raziskovalec sprejet v prvo državo članico, kakor hitro je znana nameravana mobilnost v drugi državi članici.

3. Kadar je bilo uradno obvestilo poslano v skladu s točko (a) odstavka 2 in kadar druga država članica ni nasprotovala prvi državi članici na podlagi odstavka 7, se lahko mobilnost raziskovalca v drugi državi članici izvede kadar koli v obdobju veljavnosti dovoljenja.

4. Kadar je bilo uradno obvestilo poslano v skladu s točko (b) odstavka 2, se lahko mobilnost začne bodisi takoj po uradnem obvestilu druge države članice ali kadar koli po tem obvestilu v obdobju veljavnosti dovoljenja.

5. Uradnemu obvestilu sta med drugim priložena veljavna potna listina, kot je določeno v točki (a) člena 7(1), in veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica in zajema obdobje mobilnosti.

6. Druga država članica lahko zahteva, da se uradnemu obvestilu priložijo naslednji dokumenti in informacije:

- (a) sporazum o gostovanju v prvi državi članici, kakor je navedeno v členu 10, ali, na zahtevo druge države članice, sporazum o gostovanju, sklenjen z raziskovalno organizacijo v drugi državi članici;
- (b) predvideno trajanje in datumi mobilnosti, kadar to ni navedeno v sporazumu o gostovanju;
- (c) dokazilo, da je raziskovalec zdravstveno zavarovan za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, kot je določeno v točki (c) člena 7(1);
- (d) dokazilo, da bo imel raziskovalec med bivanjem zagotovljena zadostna sredstva za kritje stroškov preživetja, ne da bi bremenil sistem socialne pomoči države članice, kot je določeno v točki (e) člena 7(1), ter stroškov potovanja do prve države članice v primerih iz točke (b) člena 32(4).

Druga država članica lahko zahteva, da jo obvestitelj pred začetkom mobilnosti zadevnega raziskovalca obvesti o njegovem naslovu na njenem ozemlju.

Druga država članica lahko zahteva, da obvestitelj predloži dokumente v uradnem jeziku te države članice ali v katerem koli uradnem jeziku Unije, ki ga določi ta država članica.

7. Na podlagi uradnega obvestila iz odstavka 2 lahko druga država članica v 30 dneh od prejema popolnega uradnega obvestila nasprotuje mobilnosti raziskovalca na svojem ozemlju, kadar:

- (a) pogoji iz odstavka 5 ali, kadar je ustrezno, odstavka 6 niso izpolnjeni;
- (b) velja eden od razlogov za zavrnitev, določenih v točki (b) ali (c) člena 20(1) ali v odstavku 2 navedenega člena;
- (c) je bilo doseženo najdaljše obdobje bivanja iz odstavka 1.

8. Raziskovalcem, ki bi lahko ogrožali javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne dovoli vstop na ozemlje druge države članice ali bivanje na njem.
9. Pristojni organi druge države članice o nasprotovanju mobilnosti brez odlašanja pisno obvestijo pristojne organe prve države članice in obvestitelja. Kadar druga država članica nasprotuje mobilnosti na podlagi odstavka 7 in se mobilnost še ni začela izvajati, raziskovalec ne sme opravljati dela raziskovanja v raziskovalni organizaciji v drugi državi članici. Kadar se je mobilnost že začela izvajati, se uporabi člen 32(4).
10. Po izteku roka za nasprotovanje lahko druga država članica raziskovalcu izda dokument, s katerim potrjuje, da je upravičen do bivanja na njenem ozemlju in uveljavljanja pravic iz te direktive.

Člen 29

Dolgoročna mobilnost raziskovalcev

1. V zvezi z raziskovalci, ki imajo veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, in ki zaradi opravljanja dela svojega raziskovanja v kateri koli raziskovalni organizaciji nameravajo bivati v eni ali več drugih državah članicah več kot 180 dni na posamezno državo članico, druga država članica:

- (a) uporabi člen 28 in dovoli, da raziskovalec biva na njenem ozemlju na podlagi dovoljenja, ki ga je izdala prva država članica, in v obdobju njegove veljavnosti, ali
- (b) uporabi postopek iz odstavkov 2 do 7.

Druga država članica lahko določi najdaljše obdobje dolgoročne mobilnosti raziskovalcev, ki ne sme biti krajše od 360 dni.

2. Kadar se predloži prošnja za dolgoročno mobilnost:

- (a) lahko druga država članica od raziskovalca, raziskovalne organizacije v prvi državi članici ali raziskovalne organizacije v drugi državi članici zahteva, da posreduje naslednje dokumente:
 - (i) veljavno potno listino, kot je določeno v točki (a) člena 7(1), in veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica;
 - (ii) dokazilo, da je raziskovalec zdravstveno zavarovan za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, kot je določeno v točki (c) člena 7(1);
 - (iii) dokazilo, da bo imel raziskovalec med bivanjem zagotovljena zadostna sredstva za kritje stroškov preživetja, ne da bi bremenil sistem socialne pomoči države članice, kot je določeno v točki (e) člena 7(1), kot tudi stroškov potovanja do prve države članice v primerih iz točke (b) člena 32(4);
 - (iv) sporazum o gostovanju v prvi državi članici, kakor je navedeno v členu 10, ali, na zahtevo druge države članice, sporazum o gostovanju, sklenjen z raziskovalno organizacijo v drugi državi članici;
 - (v) načrtovano trajanje in datumi mobilnosti, kadar to ni navedeno v nobenem dokumentu, ki ga predloži prosilec.

Druge države članice lahko od prosilca zahtevajo, da jih obvesti o naslovu zadevnega raziskovalca na njenem ozemlju. Kadar je po nacionalnem pravu druge države članice treba ob vložitvi prošnje sporočiti naslov in zadevni raziskovalec še ne pozna svojega prihodnjega naslova, tej državi članici zadošča seznanjenost z začasnim naslovom. V takšnem primeru raziskovalec sporoči svoj stalni naslov najpozneje ob izdaji dovoljenja za dolgoročno mobilnost.

Druga država članica lahko zahteva, da prosilec predloži dokumente v uradnem jeziku te države članice ali v katerem koli uradnem jeziku Unije, ki ga določi ta država članica;

- (b) druga država članica sprejme odločitev glede prošnje za dolgoročno mobilnost ter o njej čim prej, najpozneje pa v 90 dneh od datuma, ko je bila popolna prošnja predložena pristojnim organom druge države članice, pisno uradno obvesti prosilca;
- (c) raziskovalcu zaradi predložitve prošnje ni treba zapustiti ozemlja držav članic, prav tako ne potrebuje vizuma;

- (d) raziskovalcu je treba omogočiti, da del raziskovanja opravi v raziskovalni organizaciji v drugi državi članici, dokler pristojni organi ne sprejmejo odločitve o prošnji za dolgoročno mobilnost, pod pogojem, da:
 - (i) se nista iztekli niti obdobje iz člena 28(1) niti obdobje veljavnosti dovoljenja, ki ga je izdala prva država članica, in
 - (ii) je bila drugi državi članici na njeno zahtevo predložena popolna prošnja najmanj 30 dni pred začetkom dolgoročne mobilnosti raziskovalca;
 - (e) prošnje za dolgoročno mobilnost ni mogoče predložiti hkrati s predložitvijo uradnega obvestila o kratkoročni mobilnosti. Kadar se po začetku kratkoročne mobilnosti raziskovalca pojavi potreba po dolgoročni mobilnosti, lahko druga država članica zahteva, da se prošnja za dolgoročno mobilnost predloži najmanj 30 dni pred iztekom kratkoročne mobilnosti.
3. Druga država članica lahko zavrne prošnjo za dolgoročno mobilnost, kadar:
- (a) pogoji iz točke (a) odstavka 2 niso izpolnjeni;
 - (b) velja eden od razlogov za zavrnitev, določenih v členu 20, z izjemo točke (a) odstavka 1 navedenega člena;
 - (c) veljavnost dovoljenja raziskovalca v prvi državi članici poteče med postopkom; ali
 - (d) je bilo doseženo najdaljše obdobje bivanja iz drugega pododstavka odstavka 1, kadar je ustrezno.
4. Raziskovalcem, ki bi lahko ogrožali javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne dovoli vstop na ozemlje druge države članice ali bivanje na njem.
5. Kadar druge države članice ugodijo prošnji za dolgoročno mobilnost iz odstavka 2 tega člena, se raziskovalcu izda dovoljenje v skladu s členom 17(4). Kadar se izda dovoljenje za dolgoročno mobilnost, druga država članica o tem obvesti pristojne organe prve države članice.
6. Druga država članica lahko odvzame dovoljenje za dolgoročno mobilnost, kadar:
- (a) pogoji iz točke (a) odstavka 2 ali odstavka 4 tega člena niso ali niso več izpolnjeni; ali
 - (b) velja eden od razlogov za odvzem dovoljenja, določenih v členu 21, z izjemo točke (a) odstavka 1, točke (f) odstavka 2 ter odstavkov 3, 5 in 6 navedenega člena.
7. Kadar država članica sprejme odločitev o dolgoročni mobilnosti, se ustrezno uporabijo odstavki 2 do 5 člena 34.

Člen 30

Mobilnost družinskih članov raziskovalcev

1. Družinski člani raziskovalca, ki imajo veljavno dovoljenje za prebivanje, ki ga je izdala prva država članica, imajo pravico vstopiti v eno ali več drugih držav članic in bivati v njih zaradi spremljanja raziskovalca.
2. Kadar druga država članica uporabi postopek uradnega obveščanja iz člena 28(2), zahteva, da se posredujejo naslednji dokumenti in informacije:
- (a) dokumenti in informacije, ki se zahtevajo na podlagi odstavka 5 in točk (b), (c) in (d) odstavka 6 člena 28, v zvezi z družinskimi člani, ki spremljajo raziskovalca;
 - (b) dokazilo, da je družinski član prebival kot družinski član raziskovalca v prvi državi članici v skladu s členom 26.

Druga država članica lahko zahteva, da obvestitelj dokumente predloži v uradnem jeziku te države članice ali v katerem koli uradnem jeziku Unije, ki ga določi ta država članica.

Druga država članica lahko nasprotuje mobilnosti družinskega člana na svojem ozemlju, kadar pogoji iz prvega pododstavka niso izpolnjeni. Za te družinske člane se ustrezno uporabljajo točki (b) in (c) odstavka 7 ter odstavek 9 člena 28.

3. Kadar druga država članica uporabi postopek iz točke (b) člena 29(1), raziskovalec ali družinski člani raziskovalca pristojnim organom druge države članice predložijo prošnjo. Druga država članica od prosilca zahteva, da posreduje naslednje dokumente in informacije v zvezi z družinskimi člani:

(a) dokumente in informacije, ki se zahtevajo na podlagi točk (i), (ii), (iii) in (v) točke (a) člena 29(2), v zvezi z družinskimi člani, ki spremljajo raziskovalca;

(b) dokazilo, da je družinski član prebival kot družinski član raziskovalca v prvi državi članici v skladu s členom 26.

Druga država članica lahko zahteva, da prosilec dokumente predloži v uradnem jeziku te države članice ali v katerem koli uradnem jeziku Unije, ki ga določi ta država članica.

Druga država članica lahko zavrne prošnjo za dolgoročno mobilnost družinskega člana na svojem ozemlju, če pogoji iz prvega pododstavka niso izpolnjeni. Za te družinske člane se ustrezno uporabljajo točki (b) in (c) odstavka 2, točke (b), (c) in (d) odstavka 3, odstavek 5, točka (b) odstavka 6 in odstavek 7 člena 29.

Splošno pravilo je, da dovoljenje za dolgoročno mobilnost družinskih članov raziskovalca velja do dne izteka dovoljenja raziskovalca, ki ga je izdala druga država članica.

Dovoljenje za dolgoročno mobilnost družinskih članov se lahko odvzame ali njegovo podaljšanje zavrne, če je dovoljenje za dolgoročno mobilnost raziskovalca, ki ga spremljajo, odvzeto ali je njegova prošnja za podaljšanje zavrnjena in sami nimajo nobene samostojne pravice do prebivanja.

4. Družinskim članom, ki bi lahko ogrožali javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne dovoli vstop na ozemlje druge države članice ali bivanje na njem.

Člen 31

Mobilnost študentov

1. Študentje, ki imajo veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, in sodelujejo v programih Unije ali večstranskih programih, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali v sporazumu med dvema ali več visokošolskimi zavodi, imajo pravico do vstopa v eno ali več drugih držav članic za največ 360 dni na posamezno državo članico in do bivanja v njih, da opravijo del svojega študija na visokošolskem zavodu, pod pogoji, določenimi v odstavkih 2 do 10.

Študent, ki ne sodeluje v programih Unije ali večstranskih programih, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali v sporazumu med dvema ali več visokošolskimi zavodi, predloži prošnjo za dovoljenje za vstop v drugo državo članico in bivanje v njej, da del študija opravi na visokošolskem zavodu, v skladu s členoma 7 in 11.

2. Druga država članica lahko od visokošolske ustanove v prvi državi članici, visokošolskega zavoda v drugi državi članici ali študenta zahteva, da uradno obvesti pristojne organe prve in druge države članice o nameri študenta, da del študija opravi na visokošolskem zavodu v drugi državi članici.

V takšnih primerih druga država članica dovoli, da se uradno obvestilo pošlje:

(a) ob vložitvi prošnje v prvi državi članici, kadar je mobilnost v drugi državi članici predvidena že v tej fazi, ali

(b) potem ko je študent sprejet v prvo državo članico, kakor hitro je znana nameravana mobilnost v drugi državi članici.

3. Kadar je bilo uradno obvestilo poslano v skladu s točko (a) odstavka 2 in kadar druga država članica ni nasprotovala prvi državi članici na podlagi odstavka 7, se lahko mobilnost študenta v drugi državi članici izvede kadar koli v obdobju veljavnosti dovoljenja.

4. Kadar je bilo uradno obvestilo poslano v skladu s točko (b) odstavka 2 in kadar druga država članica na podlagi odstavkov 7 in 9 ni pisno nasprotovala mobilnosti študenta, se šteje, da je mobilnost odobrena in se lahko izvaja v drugi državi članici.

5. Uradnemu obvestilu se med drugim priložita veljavna potna listina, kot je določeno v točki (a) člena 7(1), in veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica in zajema celotno obdobje mobilnosti.

6. Druga država članica lahko zahteva, da se uradnemu obvestilu priložijo naslednji dokumenti in informacije:

- (a) dokazilo, da študent opravlja del študija v drugi državi članici v okviru programa Unije ali večstranskega programa, ki vključuje ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali sporazuma med dvema ali več visokošolskimi zavodi, in dokazilo, da je študent sprejet na visokošolski zavod v drugi državi članici;
- (b) predvideno trajanje in datumi mobilnosti, kadar to ni navedeno v točki (a);
- (c) dokazilo, da je študent zdravstveno zavarovan za vsa tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, kot je določeno v točki (c) člena 7(1);
- (d) dokazilo, da bo imel študent med bivanjem zagotovljena zadostna sredstva za kritje stroškov preživljanja, ne da bi bremenil sistem socialne pomoči države članice, kot je določeno v točki (e) člena 7(1), stroškov študija ter stroškov potovanja do prve države članice v primerih iz točke (b) člena 32(4);
- (e) kadar je ustrezno, dokazilo, da so bile pristojbine, ki jih zaračunava visokošolski zavod, plačane.

Druga država članica lahko zahteva, da jo obvestitelj pred začetkom mobilnosti zadevnega študenta obvesti o njegovem naslovu na njenem ozemlju.

Druga država članica lahko zahteva, da obvestitelj dokumente predloži v uradnem jeziku te države članice ali v katerem koli uradnem jeziku Unije, ki ga določi ta država članica.

7. Na podlagi uradnega obvestila iz odstavka 2 lahko druga država članica v 30 dneh od prejema popolnega uradnega obvestila nasprotuje mobilnosti študenta na svojem ozemlju, kadar:

- (a) pogoji iz odstavkov 5 ali 6 niso izpolnjeni;
- (b) velja eden od razlogov za zavrnitev, določenih v točki (b) ali (c) člena 20(1) ali v odstavku 2 navedenega člena;
- (c) je bilo doseženo nadaljše obdobje bivanja iz odstavka 1.

8. Študentom, ki bi lahko ogrožali javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne dovoli vstop na ozemlje druge države članice ali bivanje na njem.

9. Pristojni organi druge države članice o nasprotovanju mobilnosti brez odlašanja pisno obvestijo pristojne organe prve države članice in obvestitelja. Kadar druga država članica nasprotuje mobilnosti na podlagi odstavka 7, študent ne sme opravljati dela študija na visokošolskem zavodu v drugi državi članici.

10. Po izteku roka za nasprotovanje lahko druga država članica študentu izda dokument, s katerim potrjuje, da je upravičen do bivanja na njenem ozemlju in uveljavljanja pravic iz te direktive.

Člen 32

Jamstva in sankcije v primerih mobilnosti

1. Kadar dovoljenje za namen raziskovanja ali študija izdajo pristojni organi države članice, ki schengenskega pravnega reda ne uporablja v celoti, raziskovalec ali študent pa prečka zunanjo mejo zaradi vstopa v drugo državo članico v okviru mobilnosti, imajo pristojni organi druge države članice kot dokazilo o mobilnosti pravico zahtevati veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, in:

- (a) kopijo uradnega obvestila v skladu s členom 28(2) ali členom 31(2), ali
- (b) kadar druga država članica dovoljuje mobilnost brez uradnega obvestila, dokazilo, da študent opravlja del študija v drugi državi članici v okviru programa Unije ali večstranskega programa, ki vključuje ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali sporazuma med dvema ali več visokošolskimi zavodi, ali, za raziskovalce, kopijo sporazuma o gostovanju, v katerem so navedene podrobnosti o mobilnosti raziskovalca, ali, kadar podrobnosti o mobilnosti v sporazumu o gostovanju niso navedene, pismo raziskovalne organizacije v drugi državi članici, v katerem sta navedena vsaj trajanje mobilnosti znotraj EU in lokacija raziskovalne organizacije v drugi državi članici.

V primeru družinskih članov raziskovalca ima druga država članica pravico kot dokazilo o mobilnosti zahtevati veljavno dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, in kopijo uradnega obvestila v skladu s členom 30(2) ali dokazilo, da spremljajo raziskovalca.

2. Kadar pristojni organi prve države članice odvzamejo dovoljenje, o tem, kadar je ustrezno, nemudoma obvestijo organe druge države članice.

3. Druga država članica lahko zahteva, da jo subjekt gostitelj druge države članice ali raziskovalec ali študent obvesti o vsaki spremembi, ki vpliva na pogoje, na podlagi katerih je bila odobrena mobilnost.

4. Kadar raziskovalec ali, kadar je ustrezno, njegovi družinski člani ali študent ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za mobilnost:

(a) lahko druga država članica zahteva, da raziskovalec ali, kadar je ustrezno, njegovi družinski člani ali študent nemudoma prenehajo izvajati vse dejavnosti in zapustijo ozemlje;

(b) prva država članica na zahtevo druge države članice raziskovalcu in, kadar je ustrezno, njegovim družinskim članom ali študentu brez formalnosti in brez odlašanja dovoli ponovni vstop. To velja tudi, če je dovoljenje, ki ga je izdala prva država članica, poteklo ali je bilo odvzeto v obdobju mobilnosti v drugi državi članici.

5. Kadar raziskovalec ali njegovi družinski člani ali študent prestopijo zunanjo mejo države članice, ki v celoti uporablja schengenski pravni red, ta država članica opravi poizvedbo v schengenskem informacijskem sistemu. Država članica zavrne vstop ali nasprotuje mobilnosti oseb, za katere je bil v schengenskem informacijskem sistemu razpisan ukrep zaradi zavrnitve vstopa ali bivanja.

POGLAVJE VII

POSTOPEK IN PREGLEDNOST

Člen 33

Sankcije zoper subjekte gostitelje

Države članice lahko predvidijo sankcije zoper subjekte gostitelje ali, v primerih, zajetih v členu 24, delodajalce, ki niso izpolnili svojih obveznosti iz te direktive. Te sankcije morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 34

Postopkovna jamstva in preglednost

1. Pristojni organi zadevne države članice sprejmejo odločitev o prošnji za dovoljenje ali podaljšanje dovoljenja in v skladu s postopki obveščanja po nacionalnem pravu prosilca pisno uradno obvestijo o odločitvi čim prej, najpozneje pa v 90 dneh od dneva, ko je bila predložena popolna prošnja.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena se v primeru, da je postopek za sprejem povezan z odobrenim subjektom gostiteljem iz členov 9 in 15, odločitev o popolni prošnji sprejme čim prej, najpozneje pa v 60 dneh.

3. Kadar so informacije ali dokumentacija, priložene v podporo prošnji, pomanjkljive, pristojni organi v razumnem roku uradno obvestijo prosilca o dodatnih informacijah, ki se zahtevajo, in določijo razumen rok za njihovo predložitev. Rok iz odstavkov 1 ali 2 se začasno prekine, dokler pristojni organi ne prejmejo zahtevanih dodatnih informacij. Če dodatne informacije ali dokumenti niso bili predloženi v roku, se lahko prošnja zavrne.

4. O razlogih za odločitev o nedopustnosti ali zavrnitvi prošnje ali zavrnitvi podaljšanja je pisno obveščen prosilec. O razlogih za odločitev o odvzemu dovoljenja je pisno obveščen državljan tretje države. O razlogih za odločitev o odvzemu dovoljenja je lahko pisno obveščen tudi subjekt gostitelj.

5. Zoper vse odločitve o nedopustnosti ali zavrnitvi prošnje ali zavrnitvi podaljšanja ali odvzemu dovoljenja je v zadevni državi članici mogoče vložiti pravno sredstvo v skladu z nacionalnim pravom. V pisnem uradnem obvestilu se navede sodišče ali upravni organ, pri katerem je mogoče vložiti pritožbo, in časovni rok za vložitev pritožbe.

Člen 35

Preglednost in dostop do informacij

Države članice prosilcem zagotavljajo lahek dostop do informacij o vseh listinskih dokazih, potrebnih za prošnjo, ter informacij o pogojih vstopa in prebivanja, vključno s pravicami, obveznostmi in procesnimi jamstvi, za državljane tretjih držav, za katere se uporablja ta direktiva, in, kadar je ustrezno, njihove družinske člane. Te informacije, kadar je ustrezno, zajemajo raven zadostnih mesečnih sredstev, vključno z zadostnimi sredstvi, potrebnimi za kritje stroškov študija ali opravljanja pripravništva, kar ne vpliva na preučitev vsakega posameznega primera, in veljavne pristojbine.

Pristojni organi v vseh državah članicah objavljajo seznam subjektov gostiteljev, odobrenih za namene te direktive. Po vsaki morebitni spremembi takšnih seznamov se čim prej objavijo njihove posodobljene različice.

Člen 36

Pristojbine

Države članice lahko zahtevajo, da državljani tretjih držav, vključno z družinskimi člani, kjer je ustrezno, ali subjekti gostitelji plačajo pristojbine za uradna obvestila in obravnavanje prošenj v skladu s to direktivo. Višina takšnih pristojbin ne sme biti nesorazmerna ali prekomerna.

POGLAVJE VIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 37

Sodelovanje med kontaktnimi točkami

1. Države članice imenujejo kontaktne točke, ki uspešno sodelujejo ter so pristojne za prejemanje in pošiljanje informacij, potrebnih za izvajanje členov 28 do 32. Države članice dajejo prednost elektronski izmenjavi informacij.
2. Vsaka država članica prek nacionalnih kontaktnih točk iz odstavka 1 obvesti drugo državo članico o:
 - (a) postopkih, ki se uporabljajo za mobilnost iz členov 28 do 31;
 - (b) tem, ali zadevna država članica študentom in raziskovalcem dovoljuje vstop le prek odobrenih raziskovalnih organizacij oziroma visokošolskih zavodov;
 - (c) večstranskih programih za študente in raziskovalce, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali sporazumih med dvema ali več visokošolskimi zavodi.

*Člen 38***Statistični podatki**

1. Države članice Komisiji sporočijo statistične podatke o številu dovoljenj, izdanih za namene te direktive, in uradnih obvestil, prejetih na podlagi člena 28(2) ali člena 31(2), ter v čim večji meri o številu državljanov tretjih držav, katerih dovoljenja so bila obnovljena ali odvzeta. Na enak način ji sporočijo statistične podatke o sprejetih družinskih članih raziskovalcev. Navedeni statistični podatki so razčlenjeni glede na državljanstvo, in, kolikor je mogoče, glede na obdobje veljavnosti dovoljenj.
2. Statistični podatki iz odstavka 1 se nanašajo na referenčna obdobja enega koledarskega leta in se sporočijo Komisiji v šestih mesecih od konca referenčnega leta. Prvo referenčno leto je 2019.
3. Statistični podatki iz odstavka 1 se sporočijo v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

*Člen 39***Poročanje**

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu redno in prvič 23. maja 2023 predloži poročilo o uporabi te direktive v državah članicah in predlaga morebitne spremembe.

*Člen 40***Prenos**

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 23. maja 2018. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v veljavnih zakonih in drugih predpisih sklicevanja na direktivi, razveljavljeni s to direktivo, štejejo kot sklicevanja na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 41***Razveljavitev**

Direktivi 2004/114/ES in 2005/71/ES se za države članice, ki jih ta direktiva zavezuje, razveljavita z učinkom od 24. maja 2018, brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos navedenih direktiv v nacionalno pravo iz dela B Priloge I k tej direktivi.

Za države članice, ki jih ta direktiva zavezuje, se sklicevanja na razveljavljeni direktivi štejejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijskima tabelama iz Priloge II.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23).

*Člen 42***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 43***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 11. maja 2016

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednica

J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

PRILOGA I

Del A

Razveljavljene direktive

(iz člena 41)

Direktiva Sveta 2004/114/ES (UL L 375, 23.12.2004, str. 12)

Direktiva Sveta 2005/71/ES (UL L 289, 3.11.2005, str. 15)

Del B

Roki za prenos v nacionalno pravo in začetek uporabe

(iz člena 41)

Direktiva	Rok za prenos	Datum začetka uporabe
2004/114/ES	12.1.2007	
2005/71/ES	12.10.2007	

PRILOGA II

Korelacijski tabeli

Direktiva 2004/114/ES	Ta direktiva
Člen 1(a)	Člen 1(a)
Člen 1(b)	—
—	Člen 1(b)
Člen 2, uvodno besedilo	Člen 3, uvodno besedilo
Člen 2(a)	Člen 3(1)
Člen 2(b)	Člen 3(3)
Člen 2(c)	Člen 3(4)
Člen 2(d)	Člen 3(5)
—	Člen 3(6)
Člen 2(e)	Člen 3(11) in (13)
Člen 2(f)	Člen 3(7)
Člen 2(g)	Člen 3(22)
—	Člen 3(8)
—	Člen 3(12)
—	Člen 3(14) do (21)
—	Člen 3(23) in (24)
Člen 3(1)	Člen 2(1)
Člen 3(2)(a) do (d)	Člen 2(2)(a) do (d)
Člen 3(2)(e)	—
—	Člen 2(2)(e) do (g)
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5(1)
—	Člen 5(2) in (3)
—	Člen 6
Člen 6(1)(a) do (c) in (e)	Člen 7(1)(a) do (d)
Člen 6(1)(d)	Člen 7(6)
Člen 6(2)	—
—	Člen 7(2) in (3)
Člen 7(1), uvodno besedilo	Člen 11(1), uvodno besedilo
Člen 7(1)(a)	Člen 11(1)(a)
Člen 7(1)(b)	Člen 7(1)(e) in člen 11(1)(d)
Člen 7(1)(c)	Člen 11(1)(c)
Člen 7(1)(d)	Člen 11(1)(b)

Direktiva 2004/114/ES	Ta direktiva
Člen 7(2)	Člen 11(2)
—	Člen 11(3)
Člen 8	Člen 31
Člen 9(1) in (2)	Člen 12(1) in (2)
Člen 10, uvodno besedilo	Člen 13(1), uvodno besedilo
Člen 10(a)	Člen 13(1)(a)
—	Člen 13(1)(b)
Člen 10(b)	Člen 7(1)(e) in člen 13(1)(c)
Člen 10(c)	Člen 13(1)(d)
—	Člen 13(1)(e) in (f)
—	Člen 13(2) do (4)
Člen 11, uvodno besedilo	Člen 14(1), uvodno besedilo
Člen 11(a)	Člen 14(2)
Člen 11(b)	Člen 14(1)(a)
—	Člen 14(1)(b)
Člen 11(c)	Člen 14(1)(c)
Člen 11(d)	Člen 14(1)(d)
Člen 12(1)	Člen 18(2)
Člen 12(2)	Člen 21(2)(f)
Člen 13	Člen 18(4)
Člen 14	Člen 18(6)
Člen 15	Člen 18(7)
—	Člen 18(3), (5), (8) in (9)
—	Členi 16, 17 in 19
Člen 16(1)	Člen 21(1)(a) in (b)
—	Člen 21(1)(c) in (d)
Člen 16(2)	Člen 21(4)
—	Člen 21(2)(a) do (e)
—	Člen 21(3)
—	Člen 21(5) do (7)
—	Člen 22(3) in (4)
Člen 17(1), prvi pododstavek, prvi stavek	Člen 24(1)
Člen 17(1), prvi pododstavek, drugi stavek	Člen 24(3)
Člen 17(1), drugi pododstavek	Člen 24(2)
Člen 17(2)	Člen 24(3)
Člen 17(3) in (4)	—
—	Člen 24
—	Člen 27

Direktiva 2004/114/ES	Ta direktiva
—	Člen 30
—	Člena 32 in 33
Člen 18(1)	Člen 34(1)
—	Člen 34(2)
Člen 18(2), (3) in (4)	Člen 34(3), (4) in (5)
Člen 19	—
—	Člen 35, prvi odstavek
Člen 20	Člen 36
—	Člena 37 in 38
Člen 21	Člen 39
Členi 22 do 25	—
—	Členi 40 do 42
Člen 26	Člen 43
—	Prilogi I in II

Direktiva 2005/71/ES	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1(a)
Člen 2, uvodno besedilo	Člen 3, uvodno besedilo
Člen 2(a)	Člen 3(1)
Člen 2(b)	Člen 3(9)
Člen 2(c)	Člen 3(10)
Člen 2(d)	Člen 3(2)
Člen 2(e)	Člen 3(22)
Člen 3(1)	Člen 2(1)
Člen 3(2)(a)	Člen 2(2)(a)
Člen 3(2)(b)	—
Člen 3(2)(c)	Člen 2(2)(b)
Člen 3(2)(d)	—
Člen 4	Člen 4
Člen 5(1)	Člen 9(1)
Člen 5(2)	Člen 9(2)
Člen 5(3)	Člen 8(2)
Člen 5(4)	Člen 10(7)
Člen 5(5)	Člen 35, drugi odstavek
Člen 5(6)	Člen 9(3)
Člen 5(7)	Člen 10(8)

Direktiva 2005/71/ES	Ta direktiva
Člen 6(1)	Člen 10(1)
—	Člen 10(2)
Člen 6(2)(a)	Člen 10(4)
Člen 6(2)(b)	Člen 7(1)(e)
Člen 6(2)(c)	Člen 7(1)(c)
Člen 6(2)(d)	Člen 10(3)
Člen 6(3)	—
Člen 6(4) in (5)	Člen 10(5) in (6)
Člen 7(1)(a)	Člen 7(1)(a)
Člen 7(1)(b)	Člen 8(1)
Člen 7(1)(c)	Člen 8(2)
Člen 7(1)(d)	Člen 7(6)
Člen 7(1), zadnji pododstavek	—
Člen 7(2)	—
Člen 7(3)	Člen 5(3)
Člen 8	Člen 18(1)
Člen 9	Člen 26
Člen 10(1)	Člen 21(1)(a), (b) in (d)
Člen 10(2)	Člen 21(4)
Člen 11(1) in (2)	Člen 23
Člen 12	Člen 22(1) in (2)
Člen 13	Člena 28 in 29
Člen 14(1)	Člen 7(5)
Člen 14(2) in (3)	Člen 7(4)
Člen 14(4)	Člen 5(3)
Člen 15(1)	Člen 34(1)
—	Člen 34(2)
Člen 15(2)	Člen 34(3)
Člen 15(3)	Člen 34(4)
Člen 15(4)	Člen 34(5)
Člen 16	Člen 39
Členi 17 do 20	—
Člen 21	Člen 43